

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Kultuurikorralduse õppekava

Tiiu Talvist

**LÄÄNEMEREL RÄNDAV KOGUPERELAVASTUS
“MORTEN LOLLIDE LAEVAL”**

VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri koostöölavastus 2011

Lõputöö

Juhendaja: **Jana Karilaid, MA**

Kaitsmisele lubatud: .....

Viljandi 2013

SISUKORD

1. ÜLEVAADE PROJEKTIS OSALEVATEST ORGANISATSIOONIDEST	6
1.1. VAT Teater MTÜ	6
1.1.1. Ajalugu ja areng	6
1.1.2. Juriidiline staatus ja struktuur	7
1.1.3. Missioon, visioon ja väärtused	9
1.1.4. Rahastamine	10
1.2. Kuressaare Linnateater	11
1.2.1. Ajalugu ja areng	11
1.2.2. Juriidiline staatus ja struktuur	12
1.2.3. Missioon, visioon ja väärtused	13
1.2.4. Rahastamine	14
1.3. VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri varasemad koostööprojektid	15
2. LÄÄNEMEREL RÄNDAV KOGUPERELAVASTUS “MORTEN LOLLIDE LAEVAL”	17
2.1. Kultuurisituatsioon	17
2.2. Projekti sisu ja eesmärk	19
2.2.1. “Morten lollide laeval” – lühidalt sisust	20
2.2.2. Projekti eesmärgid	21
2.3. Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011	22
2.4. Projekti ajakava	23
2.5. Meeskond	25
2.5.1. Meeskonna moodustamine	25
2.5.2. Meeskonna juhtimine	27
2.6. Sihtgruppide määratlemine	28
2.7. Turundus	29
2.8. Eelarve	33
2.9. Piletimüük ja külastatavus	34
2.10. Meediaplaani täitmine	35
2.11. Aruandlus ja hindamine	36
3. ENESEREFLEKSIOON	37
3.1. Projekti neli perioodi	37
3.1.1. Lavastust ettevalmistav periood mai 2010 – juuni 2011	37
3.1.2. Prooviperiood ja etenduste tsükkel Kuressaares, 10. juuli – 6. august 2011	40
3.1.3. Lavastuse ringreis jahil Runbjarn ja etendused Hiiumaal, Ahvenamaal Mariehamnis, Turus ning Tallinnas	42
3.1.4. Projekti kokkuvõtvad tegevused Tallinnas 20. august – 30. september 2011	43
3.2. Eneserefleksioon – kokkuvõte	45
KOKKUVÕTE	46
KASUTATUD KIRJANDUS	48
Lisa 1: REKLAAMI- JA MEEDIAPLAAN	50

Lisa 2: LAVASTUSE PLAKAT, FLAIER JA KAVA	53
Lisa 3: KOMMUNIKATSIOONIRUANNE	57
Lisa 4: EELARVE	59
Lisa 5: PRESSITEATED	61
PRESSITEADE I.....	61
PRESSITEADE II	62
PRESSITEADETE SAAJAD.....	64
Lisa 6: MEEDIAKAJASTUSTE LOEND.....	65
Lisa 7: INTERNETIVIIDEDE LOEND, teavitavad lingid	67
Lisa 8: FOTOD	69
SUMMARY	71
Lihtlitsents.....	73

SISSEJUHATUS

Minu loov-praktiliseks lõputööks oli Läänemerel rändav koguperelavastus „Morten lollide laeval“ (edaspidi ka „Morten...“), mis valmis VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri (edaspidi ka KLT) koostöös. Projekt lavastuse loomiseks algas mais 2010 ning lõppes septembris 2011, projekti toetajad olid Põhjamaade Ministrite Nõukogu (edaspidi ka Norden), Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 ja Eesti Kultuurkapital.

Lavastuse aluseks on võetud 2010. aasta kevadel ilmunud Kaspar Jancise lasteraamat „Seiklus Salamandril“ ning see ühendab endas erinevaid meediumeid – maskiteatrit, tsirkust, mustkunsti ja animatsiooni.

Lavastus valmis Kuressaare Sadamaaidas ning esietendus toimus 1. augustil 2011. Kuressaares toimus kokku kuus esimest etendust. Edasi rändas lavastus augustis 2011 mööda Läänemerd, viies etendused veel Hiiumaale, Mariehamni ning Euroopa kultuuripealinnadesse Turusse ja Tallinna. Kokku anti 13 etendust, mida külastas 3134 inimest.

Oma lõputöö kirjaliku osa jagasin kolme peatükki ning struktureerisin oma töö järgmiselt. Sissejuhatusele järgnevas esimeses peatükis annan ülevaate antud projekti koostööpartnerite VAT Teatri ja KLT ajaloost ja arengust, juriidilisest staatusest ja struktuurist, missioonist, visioonist, rahastamisest, seostest teiste arengukavadega ning kahe teatri vahelistest varasematest koostööprojektidest.

Teises peatükis keskendun Läänemerel rändava koguperelavastuse „Morten lollide laeval“ sisule ja eesmärkidele, luues enne seda projektile tausta üldise kultuurisituatsiooni kirjeldamise näol nii Kuressaares kui Eestis laiemalt ning eraldi Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 programmi kontekstis.

Toon välja ka projekti ajakava, kirjeldan meeskonda ning selle moodustamist, arengut ja juhtimist. Avaldan sihtgruppide määratlemise põhimõtted, kirjutan lahti projekti turundust ja

eelarvet puudutavad osad. Eraldi võtan vaatluse alla piletimüügi ja „Morteni...“ etenduste külastatavuse, samuti meediaplaani täitmise, aruandluse ja hindamise.

Kolmas peatükk minu töös keskendub eneserefleksioonile ning seal jagan kogu projekti omakorda nelja erinevasse perioodi, millest igaühe lõpus annan hinnangu oma tegevusele kasutatud teadmiste, projekti kestel ette tulnud probleemide ja väljakutsete ning minu tegevust motiveerinud asjaolude suhtes. Kolmandale peatükile järgnevad kokkuvõte, kasutatud kirjanduse loetelu, projekti sisu avada aitavad lisad ning lühike kokkuvõte inglise keeles.

1. ÜLEVAADE PROJEKTIS OSALEVATEST ORGANISATSIOONIDEST

1.1. VAT Teater MTÜ

1.1.1. Ajalugu ja areng

VAT Teater on Eesti vanim vabatrupp, mis loodi 1. oktoobril 1987. aastal Tallinnas. Tollase Tallinna Pedagoogilise Instituudi kultuuriteaduskonna ühe näitejuhtide kursuse noortest koosneva tuumiku eestvedamisel tekkis esialgu Tudengiteatri nime kandev kooslus. Reklaamitrikina ning parodeerimaks tollaste riiklike suurte teatrite ees seisvat lühendit RAT (Riiklik Akadeemiline Teater), võeti trupile nimeks VAT Tudengiteater, millest hiljem sai lühendatult VAT Teater (Avestik jt 2007: 9). Lühendile VAT on hiljem pakutud küll mitmeid tõlgendusi (Väike Aga Tubli, Väga Armas Teater jne), kuid tegelikkuses ei tähenda see lühend mitte midagi.

Oma algusaegadel mängis VAT Teater väga paljudes erinevates kohtades üle Tallinna ja Eesti. Alates 2001. aastast tegutseb VAT Teater Eesti Rahvusraamatukogu ruumides aadressil Tõnismägi 2.

Kui alguses keskendus VAT Teater oma lavastusi luues ainult lastele ja noortele, siis VAT Teatri kodulehe andmetel võeti esimene täiskasvanute lavastus – „Jumal on DJ“ – mängukavva teatri 15. hooajal 2001. aastal. Pärast seda on VAT Teater igal hooajal järjepidevalt lavale toonud nii laste-, noorte- kui täiskasvanute lavastusi. Täiskasvanutele mõeldud lavastused võeti kavva, arvestades eeskätt tegijate soovi proovida kätt ka täiskasvanutele mõeldud materjaliga. Teisest küljest annavad õnnestunud lavastused täiskasvanutele teatrile võimaluse suuremat omatulu teenida, sest täiskasvanute etenduste piletite hinnad on tunduvalt kõrgemad kui laste- ja noortetenduste omad. VAT Teatri kodulehe andmetel on 2012/2013 hooajal üksikpileti hind laste- ja noortetendusele 10 eurot, samal ajal kui üksik ja soodustuseta pilet täiskasvanute etendusele maksab 17 eurot.

VAT Teatril on statsionaarne saal Rahvusraamatukogu teatrisaalis (80 vaatajakohta), mis töötab maksimaalse koormusega. 2012. aasta septembri seisuga oli teatri repertuaaris kuus lavastust 12-16-aastastele noortele ja viis lavastust täiskasvanutele. Teatri juures tegutseb ka Brasiilia teatriuuendaja Augusto Boali teatrimõttest lähtuvat *Foorum-teatri* tehnikat kasutav VAT Teatri Foorumgrupp. Teatri kunstiline juht on algusest peale olnud Aare Toikka, teatri tegevjuht on Tiina Rebane.

Eesti Teatri Agentuuri poolt välja antud 2011. aasta teatristatistika alusel toimus VAT Teatris 2011. aastal 229 etendust, mis teatri üheksa kuu pikkust hooaega arvestades teeb keskmiselt 25 etendust kuus. Sama allika põhjal külastas 2011. aastal VAT Teatri etendusi (koos teatri juures tegutseva foorumgrupi etendustega) ligi 20 000 vaatajat.

VAT Teatri etendustegevus jaotub: statsionaarsed etendused Rahvusraamatukogu teatrisaalis, ringreisietendused Eestis, etendused rahvusvahelistel festivalidel, Foorum-teatri etendused koolides ja teistes asutustes või organisatsioonides, etendustega kaasnevad õpitoad. Välisesinemistel on VAT Teater käinud ligi kahekümnes välisriigis, paljudel festivalidel nii kodu- kui välismaal on tänu teatri kõrgele kunstilisele tasemele saavutatud suurt ja hinnatavat tunnustust. Vähetähtsad pole olnud ka Euroopa Liidu programmid, milles VAT Teater aktiivselt osaleb (Theatre-Cafe, Magic-Net, Platform 11+). Osalemine üle-Euroopalistes programmides toob teatrile muu hulgas kaasa kohustuse korraldada Eestis võrgustiku töögruppide- ja noortekogunemisi, samuti rahvusvahelisi festivale. Korraldusmeeskond koosneb sealjuures enamikus VAT Teatri administratiivtöötajatest, vajaduse korral kasutatakse meeskondades ka vabatahtlike abi.

1.1.2. Juriidiline staatus ja struktuur

Mittetulundusühing VAT Teater on asutatud vastavalt 1. oktoobril 1987 toimunud üldkoosoleku otsusele. Kehtiv põhikiri on viidud kooskõlla mittetulundusühingute seadusega ja kinnitatud üldkoosoleku otsusega 4. juunil 2012. aastal.

VAT Teater on vabatahtlikkuse alusel ühinenud kutseliste kultuuritegelaste kasumit mittetaotlev ühendus, kes heategevuslikult tegutseb avalikes huvides. Tal on oma nimetusega pitsat, logo, arveldusarve pangas, valuutaarve vastavalt seaduses ettenähtud korrale ja muu

atribuutika. Ühing on asutatud eesmärgiga viljeleda ja arendada kultuurialast tegevust ning elanikkonna, eelkõige laste ja noorte kultuurialast teenindamist.

Ühingu tegevust juhib ja seda esindab põhikirja järgselt juhatus, milles on minimaalselt üks ja maksimaalselt kolm liiget. Juhatuse liikmed määrab ametisse üldkoosolek. Reaalselt on VAT Teatri juhatuses praegu kaks inimest: teatri asutajaliikmed Tiina Rebane (teatrijuht) ja Aare Toikka (teatri kunstiline juht). Kokku töötab teatris hooajal 2012/2013 põhikohaga 15 teatritegijat, sh kuus näitlejat, kunstiline juht, kuus administratiivtöötajat, valgustaja ning tehnik-autojuht. Lisaks sellele töötavad teatri juures projektipõhiselt paljud külalishäitlejad, kunstnikud, muusikud, lavastajad ja dramaturgid.

VAT Teater on oma olemuselt minimaalse võimuhierarhiaga organisatsioon, mida iseloomustab ehk kõige enam ühise eesmärgi nimel tegutseva sõprus- või kogukonna mudel, kus iga liikme sõnal on kaalu ja iga töötaja arvamusega arvestatakse.

Alase teooriale toetudes on VAT Teatri puhul tegemist lameda struktuuri ja laia juhtimisulatuselise organisatsiooniga, kus töötajatele on antud suur iseseisvus, mis toob kaasa väiksemad juhtimis- ja koordineerimisprobleemid, samuti väiksemad juhtimiskulud. Samas nõuab seda tüüpi organisatsioon töötajatelt nende kõrge iseseisvustasandi tõttu suurt kvalifitseeritust (Alas 1997: 79).

VAT Teatrit võib pidada orgaaniliseks organisatsiooniks, kus spetsialistide ülesandeid vaadeldakse kogu organisatsiooni kontekstis, tööd on määratud nii, et jääks ruumi muudatustele, suhtlemine ja vastastikune mõjutamine toimub nii vertikaalselt kui horisontaalselt ning teadmised on jagunenud üle kogu organisatsiooni (Samas: 66).

Alase poolt kirjutatule tuginedes on VAT Teater kindlasti ka õppiv organisatsioon, kuna teatri töötajad on oma alal toimuvaga kursis, otsivad probleemidele loovaid lahendusi ning võimalusi uute teadmiste ja tegevuste omandamiseks. Praktika on näidanud, et just õppivad organisatsioonid suudavad tagada oma tulemuste järjekindla paranemise läbi pidevalt toimuvate muutuste (Samas: 27).

1.1.3. Missioon, visioon ja väärtused

Teatri arengukavas aastateks 2013 – 2016 on ära toodud VAT Teatri missioon, visioon ja väärtused:

Missioon:

VAT Teater on Eesti vanima sõltumatu teatrina noorsooteatri teerajaja ja arendaja, kes viljeleb ja arendab professionaalset, omanäolist ja kõrgel tasemel teatrialast tegevust ning elanikkonna, eelkõige noorte professionaalset teatrialast teenindamist. VAT Teater on uuendusmeelne, kindlatel väärtustel püsiv ainus Eesti teater, mis on mõeldud eeskätt noorele vaatajale.

Visioon:

VAT Teater teeb maailmatasemel teatrit, kõnetades eelkõige noort teatrivaatajat. Teatri teedrajav tegevus noorsooteatrina jätkub nii kodulaval Rahvusraamatukogu Teatrisaalis kui väljasõiduetendustel ja teatrifestivalidel. Teatril on oma kammerlik ja selgelt äratuntav kunstilaad. Teatril on hästi kokku kõlav oma näitlejate ansambel, kuid teater pakub tööd ka mitmetele külalisartistidele. Teater teeb koostööd loojatega nii kodu- kui välismaal, arendab näitekirjandust ja teatrikunsti. Teater on otsingu ja katsetuste kaudu pidevas muutumises, eesmärgiks Elus Teater.

Teatri ja Eesti Rahvusraamatukogu koostöö on tähtsal kohal, raamatukogus on välja arendatud lisaks Rahvusraamatukogu Teatrisaalile veel teisedki teatrivõimalust pakkuvad lavad (Tornisaal, Amfiteater). Teater osaleb aktiivselt Euroopa kunstielus, olles end sidunud mitmete teatrivõrgustikega. Teatri lavastused on nõutud ja hinnatud Eestis ning leidnud koha maailma teatrifestivalide programmides.

Väärtused:

- *Tarkus.* Vaimukad ja targad lavastused vaimukale ja targale vaatajale panevad mõtlema inimese elu üle.
- *Värskus.* Läbimõeldud ja lõpuniviidud tegevused tagavad värskuseks vajaliku kõrgprofessionaalsel tasemel muutlikkuse.
- *Inimlikkus.* Teatri lavastused juhatavad inimest tema enese juurde, aitavad noorel vaatajal end leida ja vanemal vaatajal end taas leida.

- *Ausus.* Kindlalt koos töötav kollektiiv kannab elus samu väärtusi, mida teater teatrilaval vaatajaile jutlustab.

1.1.4. Rahastamine

VAT Teatri eelarve ülevaade käesolevas töös pärineb VAT Teater MTÜ 2011. aasta majandusaasta aruandest. Aruande järgi oli **tulusid** VAT Teatris 2011. aastal kokku 526 209 eurot. Aruandes esitatud tulude pool on jagatud kolme ossa:

- 1) Annetused ja toetused, mida on saadud kokku 422 368 eurot. Eraldis riigieelarvest sealhulgas oli 320 256 eurot, välistoetused tegevusteks 41 473 eurot, toetus Tallinn 2011 Sihtasutuselt oli 38 451 eurot, toetus Eesti Kultuurkapitalilt 15 542 eurot ja muudelt sihtasutustelt ja instituutidelt saadud toetus oli 6 646 eurot.
- 2) Tulu ettevõtlusest on 2011. aastal saadud 9 709 eurot, sealhulgas renditulu 99 eurot, reklaamitulu 1 727 eurot ja muud tulu 7 883 eurot.
- 3) Muude tulude artikli alla kuulub põhikirjalise tegevuse käigus saadud tulu (suures osas piletimüük), mis kokku on 94 132 eurot.

2011. aasta majandusaasta aruande põhjal oli VAT Teatris 2011. aastal **kulusid** kokku 541 960 eurot. Aruandes esitatud kulude pool on jagatud nelja ossa:

- 1) Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud hõlmavad kulusid, mis on tehtud konkreetsete projektide elluviimiseks (näit uute lavastuste väljatoomine, festivalide korraldamine, teatri aastapäeva tähistamine jne).
Sellesse gruppi kuuluvad maksed energia, kütuse, transpordikulude, rendi ja üüri eest, samuti lähetuskulud, autoritasud, reklaam, muud etendustega seotud kulud ja toetusstipendiumid. Kokku oli sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otseseid kulusid 2011. aastal 277 498 eurot, suurimad kuluartiklid olid toetusstipendiumid (91 077 eurot), reklaam (33 824 eurot) ja muud kulud (97 193 eurot).
- 2) Mitmesugused tegevuskulud hõlmavad teatri igapäevaseks tööks vajalikke kulusid. Mitmesugusteks tegevuskuludeks on 2011. aastal arvestatud 33 673 eurot, millest suurimad kuluartiklid on raamatupidamise ja audiitorkontrolli kulud (7 389 eurot), bürookulud (7 446 eurot) ning kulud energia, kütuse, transpordikulude, rendi ja üüri eest (kokku 10 317 eurot).
- 3) Tööjõukulud (koos sotsiaalmaksuga) olid 2011. aastal kokku 218 480 eurot.

4) Põhivara kulum ja väärtuse langus oli 12 309 eurot.

Kokkuvõtteks võib öelda, et VAT Teatri rahastamine sõltub väga suurel määral riigist. Kohaliku omavalitsuse roll teatri tegevuse toetamisel on marginaalne: kui 2010. aastal oli Tallinna linna toetus VAT Teatrile 2056 eurot, siis 2011. aastal oli toetuse suurus 0 eurot. 2011. aastal leevendas seda küll Kultuuripealinn Tallinn 2011 toetus, kuid see oli ühekordne ja projektipõhine ning programmi kuulunud lavastuste tegelikke kulusid arvestades ikkagi ebapiisav.

Lisaks riigilt saadavale stabiilsele toetusele, mis hõlmab suures osas vaid teatri töötajate palgakulusid, tuleb VAT Teatril iga projekti, sündmuse või lavastuse loomise jaoks toetuse saamiseks iga kord kirjutada erinevatele fondidele uued projektitaotlused, mis mõnikord leiavad rahastamist, mõnikord mitte.

1.2. Kuressaare Linnateater

1.2.1. Ajalugu ja areng

Esimesed andmed teatritegemise kohta Saaremaal pärinevad 18. saj. lõpust, eestvedajaks Tallinna ja Riia kubermangude viitsekuberner Balthasar von Campenhausen, kes elas siin 14 aastat ja kelle tegevus jättis märgatava jälje Saaremaa majandus- ja kultuuriellu. Tema eestvedamisel harrastati teatritegemist linna 5-klassilises, hilisemas kreiskoolis ja gümnaasiumis. Teater kandis koolimaja järgi nime Schulteater.

Teatritegemise ajalugu praeguses linnateatri majas ulatub 19. sajandi lõppu. Aastat 1924 loetakse süsteemse teatritegemise alguseks Kuressaares, kui näitejuhi ja lavastajana asus tööle Jaan Metua, millele järgnes kindla põhitrupi loomine. 1935. aastal saadi poolkutselise teatri tiitel, ametliku nimega Kuressaare Teater, mis väärtustas seda maja kuni likvideerimiseni 1951. aastal.

Kutseline Kuressaare Linnateater asutati Kuressaare Linnavolikogu otsusega 11. juunil 1998. Uue, taastatud teatrimaja ehitus võeti vastu 8. oktoobril 1999, esietendus toimus samas majas

detsembris 1999. Sellest ajast tegutseb samas hoones Kuressaare Linnateater, mis on kindla repertuaariga väiketeater.

Oluline osa repertuaarist on eesti nüüdis- ja ka ajaloolisel dramaturgial, eeskätt kohaliku temaatika ja kohalike kirjanike näidendite ja kirjanduslike materjalide dramatiseeringutel. Aastas jõuab lavale 3–4 uuslavastust, pakkudes tööd näitlejatele ja lavastajatele, muusikutele ja kunstnikele mitte ainult Eestist, vaid ka teistest riikidest. KLT asub Kuressaare linnas, aadressil Tallinna tn 20.

Rõduga teatrisaalis on istekohti 215 (lisakohti 4). Suviti kasutatakse mängupaigana Kuressaare Jahisadama lähistel asuvat Kuressaare Sadamaaita.

Eesti Teatri Agentuuri poolt välja antud 2011. aasta teatristatistika alusel toimus Kuressaare Linnateatris 2011. aastal 68 etendust, mida käis vaatamas 9 722 inimest. Teatri repertuaaris oli üheksa lavastust, millest viis olid uuslavastused. Mängukavas oli kaheksa sõnalavastust ja üks mitmeliigilavastus – “Morten lollide laeval” koostöös VAT Teatriga.

1.2.2. Juriidiline staatus ja struktuur

Kuressaare Linnateater on Kuressaare linna hallatav munitsipaalteater. Teater tegutseb lähtuvalt linna poolt kinnitatud põhimäärusest. Teatrit juhib direktor, kelleks on alates 2005. aastast Piret Rauk. Direktori asetäitja loomealal on Aarne Mägi.

Kuressaare Linnateatri isikkoosseis on viimastel aastatel püsinud muutumatult 9-liikmelisena. Lisaks direktorile ja asedirektorile töötab teatrimajas igapäevaselt veel kaks koristajat, lavameister-bussijuht, õmbleja-kostümeerija, valgustaja-helimeister, projektijuht ja piletimüüja.

Kuna koosseisuline trupp teatril puudub, kutsutakse näitlejad, lavastajad, muusikud jne KLTs tehtavate lavastuste juurde tööle projektipõhiselt teistest Eesti vabatruppidest või teatritest ja ka välismaalt. Vahetevahel kasutatakse lavastustes kohalike harrastusteatri juures tegutsevaid harrastusnäitlejaid, tänu kellele on KLT lavastused tihti omanäolised ja taotluslikult saaremaa-hõngulised.

Kuressaare Linnateatrit võib Alase teooriale toetudes pidada ühest küljest samuti orgaaniliseks organisatsiooniks (Alas 1997: 66), samas on seal teatri väiksusele vaatamata võimalik täheldada suuremat hierarhiat erinevate ametikohtade vahel.

Kuna teater on Kuressaare linna allasutus, teevad direktor ja direktori asetäitja loomealal enamiku otsustest koos linna kultuuriteenistuse spetsialistidega. Teatri teised töötajad teatri juhtimises üldjuhul ei osale, täites oma ülesandeid vastavalt juhtkonna otsustele. Selle üheks põhjuseks võib kindlasti pidada asjaolu, et KLT juures ei tööta põhikohaga näitlejaid, lavastajaid ega muid loomingulisi töötajaid ning peale juhtkonna on teatris tööl vaid tehniline personal.

Nii võib Kuressaare Linnateatrit käsitleda ka ametliku organisatsioonina, millel on kindel struktuur ja eesmärgid, liikmete seosed on kindlalt määratud ning igäüks teab oma positsiooni (Siimon 2004: 71).

1.2.3. Missioon, visioon ja väärtused

Kuressaare Linnateatri missioon, visioon ja väärtused on välja toodud Kuressaare Linnateatri arengukavas 2011 – 2015.

Missioon:

Olla saarlastele heatasemeline koduteater, käsitledes klassikalise ja kaasaegse dramaturgia kõrval ka Saaremaa ja saarte piirkonna ajaloo- ja tänapäevaga seonduvat.

Visioon:

KLT on olulisim kultuurielu keskus Saare maakonnas, kus on loodud arenguvõimalused kõigile igapäevaselt teatriga tegelevatele inimestele. Olulise kohana, saarena Läänemeres, loob see hea võimaluse koondada siia kutseharidusega seotud teatriõppe programmide korraldamisi ja Läänemerega piirnevate riikide väiketeatrite kokkusaamisi.

Väärtused:

- *Kohaväärtus* – KLT asub saarel, mis oma asukohast johtuvalt on piiratud merega. See piiratus tuleb muuta eeliseks. Olles saarel tegutsev teater, annab see mitmeid eelistusi prooviprotsesside organiseerimisel, ka teatrikoolide õpilaste koolitööde elluviimisel, teatrifestivalide ja muude teatriga seonduvate ürituste korraldamisel. Samas on Kuressaares ja Saaremaal piisavalt palju muid tegevusi, mis tööprotsessi käigus või sellest eraldi teatris töötavatele loomeinimestele igati kasuks tulevad.
- *Muutuv loomingulise trupi kooslus* – KLT koondab lavastuste väljatoomisel erinevate teatrite- kui ka vabakutselisi näitlejaid, lavastajaid, kunstnikke, dramaturge ühise eesmärgi saavutamiseks. See on võimalus teha tööd väljaspool tavapärast töökeskkonda.
- *Töökeskkond* – head tingimused teatri saali- ja tehniliste võimaluste näol on eelduseks prima tulemuse saavutamisel.

1.2.4. Rahastamine

Kuressaare Linnateatrit rahastavad Kuressaare linn ja Eesti kultuuriministeerium. Vaadeldaval 2011. aastal olid KLT **tulud** kokku 233 246 eurot. Vastavalt rahastajatele jagunesid summad järgmiselt:

- 1) Kuressaare linn – 101 402 eurot
- 2) Kultuuriministeerium – 64 552 eurot (ministeeriumi toetus, kuhu ei ole arvatud projektitoetused)
- 3) Kuressaare Linnateatri omatulu – kokku 67 292 eurot, sh:
  - Põhitegevusega seotud tulu (piletimüük) – 51 746 eurot
  - Majandustegevusega seotud tulu (kohviku rent) – 1 729 eurot
  - Projektitoetused – 7117 eurot
  - Toetus välismaalt – 6700 eurot (sihtotstarbeline annetuse maja remondiks)

KLT **kulud** olid 2011. aastal kokku 233 246 eurot.

Kulud jagunesid järgmiselt:

- 1) Tööjõukulu – 80 643 eurot
- 2) Etendustegevus – 84 279 eurot
- 3) Majanduskulud (etendustegevusega otseselt mitte seotud): (küte, elekter, hoolduslepingud, sõidukid jne) – 68 324 eurot

1.3. VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri varasemad koostööprojektid

Käesolevas lõputöös kajastatav kogupere lavastus „Morten lollide laeval“ ei olnud VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri vahel esimene koostööprojekt – varem oli koostöös valminud juba kaks lavastust.

1. **Lavastus „Kolumats“**, mille sisuks oli Heinrich Hoffmanni igihaljaste musta huumori lugude toomine tänasesse konteksti, esietendus Kuressaare Linnateatris 1. oktoobril 2003. Esietendusele eelnenud prooviperiood, lava ehitus, kostüümide valmistamine jne toimusid 2003. aasta septembris Kuressaares.

Saksamaa lavastaja Christian Römeri poolt seatud lavastuses tegi kaasa kogu toonane VAT Teatri trupp, lisaks neile osales veel hulk eesti näitlejaid väljastpoolt VAT Teatrit ning igal etendusel osalesid ka elavat muusikat esitavad muusikud.

Lavastust mängiti kokku 23 korda (Kuressaare Linnateatris, Rakvere teatris, Kanuti Gildi saalis, Vanemuise väikeses majas, Pärnu "Endlas", Vanalinnastuudios/No99-s). Viimane etendus toimus 12. oktoobril 2005 No99 saalis.

2. **Lastelavastus „Väike Merineitsi“** esietendus 6. detsembril 2006 Kuressaare Linnateatris. Esietendusele eelnenud perioodil elasid lavastusega seotud VAT Teatri töötajad ja näitlejad Kuressaares, seal ehitati valmis lava ja suures osas valmistati seal ka kostüümid.

VAT Teatri kunstilise juhi Aare Toikka poolt lavastatud lugu H. C. Anderseni muinasjutu ainetel oli kahe mustkunstniku poolt jutustatud kaunis armastuslugu lastele ning seda mängiti kokku 46 korda (Rahvusraamatukogu Teatrisaalis, Kuressaare Linnateatris, Rae Kultuurikeskuses, Eidapere Rahvamajas, Tartu Sadamateatris, Saue Gümnaasiumis, Novgorodis-Venemaal, Tamsalu Kultuurimajas, Rahvusraamatukogu Konverentsisaalis, Vastseliina Rahvamajas). Viimane etendus toimus 24. aprillil 2008 Rahvusraamatukogu Teatrisaalis.

Lavastuse „Väike Merineitsi“ eest pälvis lavastaja Aare Toikka 2007. aastal Eesti Teatriliidu Salme Reegi nimelise preemia.

2. LÄÄNEMEREL RÄNDAV KOGUPERELAVASTUS “MORTEN LOLLIDE LAEVAL”

Arvestades eelnevat positiivset koostöökogemust, otsustasid VAT Teater ja Kuressaare Linnateater ka oma 2011. aasta suvelavastuse välja tuua järjekordse koostööprojektina. Lavastuse aluseks valiti eesti algupärane, Kaspar Jancise kirjutatud ja 2010. aasta kevadel ilmunud lasteraamat „Morten lollide laeval“, millele Jancis on loonud ka originaalmuusika. VAT Teatri kunstiline juht Aare Toikka tegi lavastuse dramatiseeringu ning oli ka loo lavastaja.

2.1. Kultuurisituatsioon

Et koostöölavastuse „Morten lollide laeval“ väljatoomiseks ja esimese etendustetsükli toimumispaigaks valiti mängukohana Kuressaare Sadamaait, keskendun esmalt kultuurisituatsioonile Kuressaares.

Merelinn Kuressaare on tuntud oma vilka kultuurielu poolest, seda eriti suvel, mil linnas viibib väga palju sise- ja välisturiste. Kuressaare suvised tähtsamad kultuurisündmused on Saaremaa Ooperipäevad, Kuressaare Merepäevad, Kuressaare Kammermuusikapäevad, aga ka arvukad kunstinäitused, suvised spordivõistlused, vabaõhuetendused ja kontserdid erinevates paikades üle linna.

Kuna Kuressaare Linnateater on viimastel aastatel igal suvel välja tulnud ühe suvelavastusega, siis valiti lavastuse „Morten...“ väljatoomise ajaks periood vahetult enne Kuressaare Merepäevi. Ajaperioodi valikus sai otsustavaks fakt, et Kuressaare Merepäevad toovad Kuressaarde alati väga palju turiste, kes selle merefestivali erinevatel sündmustel agaralt osalevad. Lavastuse temaatika ja Kuressaare Jahisadama ning Merepäevade põhilise sündmuste toimumise koha – Raiekivi sääre – vahetu lähedus Kuressaare Sadamaaidale tingisid mängupaiga valiku just sellesse ajaloolisse sadamaehitisse.

Laiemalt vaadates ei ole kultuurisündmuste korraldamine praeguses situatsioonis kultuuriorganisatsioonidele enam kuigi lihtne ülesanne. Publik on muutunud kättesaamatumaks põhjusel, et viimastel aastakümnetel on ühiskonna, keskkonna ja tehnoloogia hüppeline areng toonud kultuurisündmuste kõrvale suurel hulgal nähtusi, mis publikut ja selle erinevaid valikuvõimalusi mõjutavad.

Toimetaja John Russell Brown ütleb 2006. aastal eestikeelsena ilmunud „Oxfordi illustreeritud teatriajaloo“ sissejuhatuses, et teatril on kaasajal olemas tugevad ja hästi rahastatud rivaalid televisiooni, filmi, popmuusika ja spordivaatemängude näol (Oxfordi... 2006: 11). Aeg on edasi läinud ja tänaseks saab siia lisada veel arvutimängud, suhtlusvõrgustikud internetis, nutitelefonid jne.

Ka USA turundusõppejõud Bonita M. Kolb toob oma raamatus „Kultuuriturundus“ välja, et kui varem peeti kultuuriorganisatsiooni konkurentideks teisi sarnaste kunstiilikidega tegelevaid organisatsioone, siis nüüd tuleb seda vaadata märksa laiemalt (Kolb 2005: 1).

Igal kultuurisündmuste pakkujal tuleb tänapäeval tegutseda ülitihedas konkurentsisis, mida pakuvad sarnaste sündmuste korraldajad, aga ka kõikvõimalikud muud meelelahutussektorisse kuuluvad ettevõtted, toitlustusasutused, kaubanduskeskused, televisioon, internet jne. Niisiis võisid Kuressaares lavastuse „Morten...“ konkurentideks saada nii linna kaubanduskeskused ja toitlustuskohad, Kuressaare Merepäevad ise, muud linnas toimuvad sündmused, ilus ilm mere ääres olemiseks vms.

Kõik eelöeldu kehtib täiel määral kõigi planeeritud “Morteni...” etenduste mängupaikade suhtes, milleks olid Kuressaare kõrval veel Hiiumaa, Mariehamn, Turu ja Tallinn.

2.2. *Projekti sisu ja eesmärk*

Koguperelavastuse „Morten lollide laeval“ aluseks on võetud 2010. aasta kevadel ilmunud Kaspar Jancise lasteraamat „Seiklus Salamandril“. Lavastus ühendab endas erinevaid meediumeid – maskiteatrit, tantsu, muusikat, tsirkust, mustkunsti ja animatsiooni.

Lavastus rändas augustis 2011 mööda Läänemerd, viies etendused Saaremaale, Hiiumaale, Mariehamni ning Euroopa kultuuripealinnadesse Turusse ja Tallinna.

Transpordivahendina kasutati vanade rannarootsi purjelaeva traditsioonide kohaselt ehitatud laeva Runbjarn (Ruhnu Karu), mille meeskonnal oli varasemalt muu hulgas olemas arvestatav kultuuriprojektides osalemise kogemus: Eesti Tantsu- ja Laulupeo projekt Tule Tulemine 2009. aastal, mille raames tõi Runbjarn oma pardal Tantsu- ja Laulupeo tule Pärnust Tallinnasse ning Eesti Ajalooliste Laevade Seltsi poolt korraldatud sõit „Läänemere Kultuuridessant“ 2010. aasta juunis ja juulis, mille raames külastati sadamaid Lätis, Rootsis, Ahvenamaal ja Soomes.

Kuna „Morteni...“ tegevus toimub purjelaeval, oli Runbjarnil lavastuses täita ka sisuline roll: mängupaikade läheduses ankrus olev laev oli lavastusele atraktiivne lisand, mis andis eriti etendust vaatama tulnud lastele tunde „päris“ seiklusest.

Rahel Otsa viis Tallinna Ülikooli juures tehtud bakalaureusetöös (2012) läbi intervjuu VAT Teatri kunstilise juhi ja „Morteni...“ lavastaja Aare Toikkaga. Intervjueeritav kirjeldab noortele tehtavat teatrit järgmiselt: „Tegija vaatevinklist võib öelda, et lastele ja noortele teatrit teha on keerulisem kui täiskasvanutele. Sisu poolelt võib laste- ja noorteteatris käsitleda absoluutselt kõiki teemasid, mida ka täiskasvanute teatris. Vorm, kuidas mingil teemal kõnelda, on laste- ja noorteteatris nõudlikum kui teatris täiskasvanud vaatajale. Kasuks tuleb käsitööoskuse meisterlik valdamine. Kui teen noorsoolavastust, siis kujutan vaatajana ette samuti ennast, kuid sellist ennast, kes on noor inimene. /---/ Noor inimene otsib ennast ja oma paika teiste seas. Otsib ja loob enese ja maailma suhteid. See noor vaataja on tohutult nõudlik ja kriitiline vaataja. Ja mõneti mustvalge maailmatajuga vaataja. Seda vaatajat on lihtne teatud teemadega petta, pakkuda talle teatri pähe hoopis midagi muud. Aga kui vastutustundlikult käituda, siis on see vaataja tark ja uudishimulik. Aga targale ja uudishimulikule inimesele on rõõm teatrit teha.“

Lastele tehtava teatri entusiast Kaido Rannik kirjutab kultuurilehes Sirp, et teatril on lastele tugev kasvatuslik mõju, teater suudab mõjutada inimest psühholoogiliselt, tehes seda

emotsioonide ülekandmise teel. „Ainuüksi põgus emotsionaalne kontakt teise inimesega – reaalse või väljamõelduga – võib muuta meie elu. Kui teater loob võimalusi emotsionaalseks kontaktiks, siis on teatril ka võimalus muuta inimeste elu,“ tõdeb ta ja selgitab, et emotsionaalse protsessi üks komponente on kaasaelamine teise inimese emotsioonidele, see võimaldab meil tajuda maailma osaliselt teiste inimeste silme läbi. Seda nimetatakse empaatiaks ja selle arendamine on väga tähtis – eriti peaks seda tegema just lapseas ja teater on selleks võimas vahend. (Rannik 2012)

Seda, et „Morten...“ vastas lavastusena lõppkokkuvõttes eelmainitud nõuetele, näitavad arvukad kiitvad artiklid ajakirjanduses, millest tuleb juttu allpool olevas peatükis nr 2.10, aga ka Eesti Teatri- ja Muusikamuuseumi teatriosakonna juhataja Kirsten Simmo kirjutatu artiklis „Mitmekesine Eesti lasteteater?“ (Sirp, 03.11.2011): „On tänuväärne, et vahepeal juba täiskasvanute teatriks kippunud VAT Teater üllatab edasi ka lastelavastustega – nende suvine „Morten lollide laeval“ oli leidlik ja mänguline ning eristus heas mõttes.“

2.2.1. *“Morten lollide laeval” – lühidalt sisust*

Lavastuse “Morten lollide laeval” sisu viib vaataja kaasa muinasjutulisse maailma.

Poiss nimega Morten Viks ujutab oma laevukest ojas, laeva meeskonnaks on erinevad putukad. Korraga ilmub tema kõrvale kummaline tarakani meenutav võlur, kes muundab end pisikeseks ja sibab laevale, jättes oma võlujoogipudeli ojakaldale lebama.

Morten maitseb uudishimust kummaliselt mulisevat võlujooki ning korraga on ta samuti pisike ja astub oma laevale... Järgneb seikluslik lugu ootamatute sündmustega, mille käigus peab Morten ennastsalgavalt tegutsedes päästma oma laeva hukust.

Autor: **Kaspar Jancis**

Lavastaja: **Aare Toikka**

Kunstnik ja muusika autor: **Kaspar Jancis**

Koreograaf: **Kaja Kann**

Muusikat teeb **ansambel Kriminaalne Elevant**

Mängivad: **Ott Sepp (Vanemuine), Liisa Pulk (Vanemuine), Aarne Mägi (Kuressaare Linnateater), Jõrgen Liik (Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia)**

Tsirkuseartistid: **akrobaat Lisa Angberg (Rootsi) ja žonglõör Kaj-Mikael Schütt (Soome)**

Lavalist tegevust toetavad: **Raul Õitspuu (tehnika), Tiiu Talvist (etenduse perenaine).**

Etendused:

- 1. –5. august kl 19 - etendused Kuressaare Merepäevadel, Sadamaaidas**
- 6. august kl 18 - etendus Kuressaare Merepäevadel, Sadamaaidas**
- 7. august kl 19 - etendus Hiiumaal, Sõru Paadikuuris**
- 10. august kl 19 - etendus Mariehamnis, Alandica Kultuuri- ja Kongressikeskuses**
- 13. august kl 18 - etendus Turus, Manilla keskuses, Aurinkoballetti saalis**
- 16. – 19. august kl 18 - etendused Tallinnas, KUMU auditooriumis**

2.2.2. Projekti eesmärgid

Vihalema järgi on eesmärk mõõdetav ja ajakavaga seotud norm, ülesanne, mida organisatsioon püüab täita. Õigesti püstitatud eesmärk annab tegevusele suuna, on tegevuse mõtestatud aluseks ja töötegemise motiiviks, suunab töötajad ühesuunalisele tööle ja aitab langetada otsuseid ning hinnata tulemusi. (Vihalem 2003: 29 – 30)

„Morteni...“ projekti koostamisel ja läbiviimisel seadis töögrupp endale saavutamiseks järgmised eesmärgid:

- 1. Anda Eestis ja Soomes kokku vähemalt 12 etendust ca 2000le vaatajale
- 2. Suurendada Eesti teatri ja muusika tuntust Soomes
- 3. Suurendada Soome ja Rootsi tsirkuse populaarsust Eestis
- 4. Parandada vastastikuse koostöö tulemusena osalevate riikide artistide kompetentsi
- 5. Saavutada vähemalt üks sisuline kajastus Eesti ja Soome vastava piirkonna igas kultuurimeediumis augustis 2011

2.3. *Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011*

Lavastus „Morten lollide laeval“ konkureeris ka Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 programmi.

Kultuuripealinna programmivalikus lähtuti Tallinn 2011 koduleheküljel avaldatud kultuuripealinna kandvast ideest "Mereäärsed lood". Programmi valitud sündmused pidid vastama kindlatele Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 kehtestatud kriteeriumidele:

- Kvaliteet

Kaasatakse kultuuriloojad, kes on pälvinud kultuuriüldsuse, SA 2011 loomenõukogu või SA 2011 programmiosakonna usalduse.

- Kaasatus

Programmi valitakse projektid, millest saab osa võimalikult suur osa linnakodanikke ja turiste. Programmiosakonna üks peamisi eesmärke on laiendada kultuuriaasta kõlapinda ja lisaks kõrgkultuurile kaasata linnakodanike endi algatust.

- Asukoht

Sündmuste toimumise asukohavalikul on kultuuripealinn kehtestanud järgmised eelistused:

Mere äär. See seob endasse rannaala Koplist – Piritani, Rotermanni ja Kalamaja kvartali, ning sadamaala. Oluline on Linnahalli ümbrus ja Katel.

Vanalinn ja sellega piirnev ala. Sealhulgas “teatrimaailm” kuhu on koondunud Solaris, Estonia, No99, Draamateater.

Lasnamäe ja Kopli. Vene kogukonna kaasamine on kultuuripealinnale üks tähtsamaid väljakutseid.

Tallinn tervikuna. Sealhulgas lähivallad.

Turu linn ja Helsingi.

Kogu Eesti.

- Kommunikatsioonikõlbulikkus

Suursündmused tuleb üle kanda Eesti Rahvusringhäälingus ja huvitavad, kuid väikese publikuarvuga üritused tehakse suurele publikule nähtavaks meedia abiga.

- Pikaajaline mõju

Kultuuripealinna programm kutsub ellu uusi festivale ja loomingulisi kooslusi, mis jätkavad oma elu ka pärast aastat 2011.

- Euroopa mõõde

Kultuuripealinnale on oluline Euroopa partnerite kaasamine ja euroopaliku mõtteviisi läbiv kajastamine sündmustes.

Kuna lavastus “Morten...” vastas antud programmivaliku kriteeriumide nimistust mitmele tingimusele, osutus see tihedas konkurentsivõimelise programmi valituks. Kokku toimus Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 programmi raames umbes 7 000 erinevat kultuurisündmust.

2.4. Projekti ajakava

Projekti ettevalmistused algasid mais 2010 ning projekt lõppes septembris 2011. Projekti ajakava ning tegevuste eest vastutajad olid järgmised:

„Morten lollide laeval“ – ajakava ja tegevuste eest vastutajad:

1. Mai – september 2010 – projekti koostamine, koostööpartnerite leidmine – Tiiu Talvist, Kaspar Jancis, Tiina Rebane, Aare Toikka
2. 15. september 2010 – taotluse koostamine Põhjamaade Ministrite Nõukogule – Tiiu Talvist, Tiina Rebane
3. Oktoober 2010 – jaanuar 2011 – lavastusgrupi koosolekud, kokkulepete sõlmimine ja fikseerimine, mängupaikadega eelkokkulepete tegemine – Tiiu Talvist, Kaspar Jancis, Tiina Rebane
4. 10. jaanuar 2011 – taotluse koostamine Tallinn 2011 Kultuuripealinnale – Tiiu Talvist, Tiina Rebane
5. 20. veebruar – taotluse koostamine Eesti Kultuurkapitalile – Tiiu Talvist, Tiina Rebane
6. Veebruar – märts – ettevalmistused I prooviperioodiks (majutuse ja prooviruumide broneerimine, ajakava koostamine, logistika korraldamine, rekvisiitide varumine) – Tiiu Talvist
7. 14. – 16. märts – tutvumine mängukohtadega Ahvenamaal ja Turus – Tiiu Talvist, Kaspar Jancis
8. 14. aprill – meediaplaani projekti esitlus Tallinn 2011 Kultuuripealinnale – Tiiu Talvist, Triin Hook

9. 16. – 20. aprill – tutvumine ja prooviperiood Tallinnas (näitlejad, muusikud, tsirkuseartistid, tehniline personal, laevameeskond) – Tiiu Talvist, Tiina Rebane, Aare Toikka, Kaspar Jancis
10. 20. aprill – tehniliste üksikasjade koosolek (lavastusgrupp Tiina Rebane, Aare Toikka, Kaspar Jancis, Kaja Kann, Kuressaare linnateatri esindaja Aarne Mägi) – Tiiu Talvist
11. Aprill – juuni – lavastuses vajalike rekvisiitide ja tarvikute tellimine ja ehitamine, kostüümikavandite tegemine – Kaspar Jancis
12. 4. mai – kostüümikavandite kinnitamine – Kaspar Jancis
13. Mai – lavastuse visuaali kinnitamine ja trükiste valmistamine; kostüümmaterjalide ostmine, õmblejatele kavandite tutvustamine, kostüümide ja maskide valmistamine – Tiiu Talvist, Kaspar Jancis
14. Aprill – juuni 2011 – hotellide ja külaliskorterite broneerimine, lennu- ja laevapiletite ostmine, logistika koostamine suviseks prooviperioodiks – Tiiu Talvist
15. 1. juuni 2011 – meediaplaani esitamine Tallinn 2011 Kultuuripealinnale – Tiiu Talvist, Triin Hook
16. Juuni – juuli – reklaamikampaania Tallinnas, Saaremaal, Hiiumaal, Ahvenamaal ja Turus – Tiiu Talvist, Triin Hook
17. 6. – 9. juuli – lava ehitus Kuressaares – Raul Õitspuu, Aarne Mägi
18. 9. juuli – trupi saabumine ja majutamine Kuressaares – Tiiu Talvist
19. 10. juuli – 31. juuli – prooviperiood Kuressaares – Aare Toikka, Tiiu Talvist, Aarne Mägi
20. 15. juuli – 5. august – ettevalmistused merereisiks (kokkulepped vabatahtliku laevakokaga, menüüde koostamine laevareisi ajaks, toiduainetega toetajate leidmine, toiduainete ostmine, sadamatega suhtlemine, mängupaikadega suhtlemine, muude organisatsioonide küsimuste lahendamine) – Tiiu Talvist
21. 12. juuli – 30. august – sündmuse kommunikeerimine erinevates Eesti ja Soome meediakanalites – Tiiu Talvist
22. Kõigi etenduste ja merereisi jooksul tekkivate organisatsioonide küsimuste lahendamine – Tiiu Talvist

Etenduste ja ülesõitude ajakava:

- 1. august kl 19 – ESIETENDUS Kuressaare Sadamaaidas**
- 2. – 5. august kl 19 – etendused Kuressaare Merepäeval, Kuressaare Sadamaaidas**
- 6. august kl 18 – etendus Kuressaare Merepäeval, Kuressaare Sadamaaidas**

7. august – sõit Hiiumaale

7. august kl 19 – etendus Hiiumaal, Sõru paadikuuris

7. august – õhtul start Ahvenamaale

8. august – hommikul Mariehamnis

9. august – puhkepäev, tutvumine Ahvenamaaga

10. august kl 19 – etendus Mariehamnis, Alandica Kultuuri- ja Kongressikeskuses

11. august – start Turusse

12. august – kohalejõudmine, ettevalmistus

13. august kl 18 – etendus Turus, Manilla keskuses, Aurinkoballetti saalis

14. august – start Tallinna

15. august – kohalejõudmine, ettevalmistus

16.–19. august kl 18 – etendused Tallinnas, KUMU auditooriumis

23. 20. august – projekti kokkuvõttev koosolek (kõik osalejad) – Tiiu Talvist

24. 22. august – 01. september – pilootprojekti tulemuste analüüsimine ja uue projekti kavandamine – Tiiu Talvist, Tiina Rebane, Kaspar Jancis

25. 1. – 30. september – projekti aruandluse koostamine – Tiiu Talvist, Tiina Rebane

26. 1. – 30. september – projekti meediakajastuste kogumine virtuaalsesse arhiivi – Tiiu Talvist

27. 30. september – **projekti lõpp**

2.5. Meeskond

2.5.1. Meeskonna moodustamine

Koostöölavastuse “Morten lollide laeval” lavastusmeeskond kujunes välja järgmiselt:

	Meeskonnaliige	Organisatsioon	Ülesanne
1.	Tiiu Talvist	VAT Teater	Projektijuht, trupijuht, etenduste perenaine, pressiesindaja, laevareisi korraldusjuht, lavaehituse meeskonna liige
2.	Kaspar Jancis	Vabakutseline	Raamatu ja lavastuse muusika autor, kunstnik, muusik, lavaehituse meeskonna liige

3.	Madis Muul	Vabakutseline	Muusik, lavaehituse meeskonna liige
4.	Juss Haasma	Vabakutseline	Näitleja, muusik, lavaehituse meeskonna liige
5.	Ott Sepp	Vanemuine	Näitleja, lavaehituse meeskonna liige
6.	Liisa Pulk	Vanemuine	Näitleja, lavaehituse meeskonna liige
7.	Jörgen Liik	Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia	Näitleja, muusik, lavaehituse meeskonna liige
8.	Aarne Mägi	Kuressaare Linnateater	Näitleja, lavaehituse meeskonna liige
9.	Lisa Angberg	Rootsi	Näitleja, tsirkuseartist, lavaehituse meeskonna liige
10.	Kaj-Mikael Schütt	Sirkussirkus, Soome	Näitleja, tsirkuseartist, lavaehituse meeskonna liige
11.	Margo Talvist	Kohvik Shakespeare, Vanemuine	Laevakokk, lavaehituse meeskonna liige
12.	Raul Õitspuu	VAT Teater	Tehnik, autojuht, muusik, lavaehituse meeskonna liige
13.	Ahto Matt	KLT	Lavameister-bussijuht,
14.	Allan Kallaste	KLT	Valgustaja-helimeister
15.	Pille Kose	VAT Teater	Rekvisiitor
16.	Laivi Koppel	KLT	Õmbleja-kostümeerija
17.	Aare Toikka	VAT Teater	Lavastaja
18.	Tiina Rebane	VAT Teater	Lavastaja assistent
19.	Kaja Kann	Vabakutseline	Liikumisjuht
20.	Alar Schönberg	MTÜ Puulaevaselts Vikan	Jahi Runbjarn esindaja
21.	Toomas Paap	Sõru Paadikuur	Etenduse ruumide korraldaja Hiiumaal
22.	Åsa Juslin	Põhjamaade Ministrite Nõukogu Mariehamni esindus	Etenduse ruumide korraldaja Mariehamnis
23.	Aino-Maria Kangas	Aurinkoballetti	Etenduse ruumide korraldaja Turus
24.	Mare Pedanik	KUMU	Etenduste ruumide korraldaja KUMUs

Toetudes Helleri raamatus „Meeskonna juhtimine“ väljatoodule, on meeskond elav, pidevalt arenev ja muutuv üheskoos töötavate inimeste rühm, mille liikmed töötavad ühiste eesmärkide nimel. Kõiki edukaid meeskondi iseloomustavad samad jooned: tugev ja efektiivne juhtimine, konkreetsete eesmärkide püstitamine, asjatundlike otsuste tegemine, võime nende otsuste järgi kiirelt tegutseda, vaba suhtlemine, projekti õigeaegseks teostamiseks vajalike oskuste ja

teadmiste valdamine, meeskonnale selgete sihtide seadmine ning eelkõige õige tasakaalu leidmine inimeste vahel, kes töötavad meeskonnana ühise eesmärgi nimel. (Heller 2000: 6)

„Morteni...“ meeskonda kuulus liikmeid väga erinevatest organisatsioonidest, kuna VAT Teatri oma inimesed olid samal ajal suuresti seotud teatri teise suurprojektiga Tallinnas. Helleri järgi võib „Morteni...“ meeskonna liigitada mitteametlikuks meeskonnaks, mis pandi kokku ühe kindla ülesande täitmiseks – lavastuse väljatoomiseks ja etendamiseks. Seetõttu töötas meeskond vabamas vormis ning ideed ja lahendused leiti vastavalt meeskonnatüübile vabamalt ja ilma ametliku menetluseta. Samas töötati orienteeritult tulemusele ning peeti silmas, et ajutise ja loomingulise grupi ajurünnakud mingi projekti täitmiseks ei halvaks ülejäänud meeskonna distsipliini. (Heller 2000: 10 – 11)

2.5.2. *Meeskonna juhtimine*

Kuna inimesed olid enne esimest kohtumist omavahel enamasti võõrad ja meeskonnas oli ka välismaalasi, võttis meeskonna koostöö kujunemine ja koostöö tähtsuse tunnetamine antud projekti puhul tavalisest rohkem aega.

Perensi järgi ei paku projektiks kokku pandud töörihm peaaegu kunagi kohe emotsionaalselt tasakaalustatud pilti, tõhusat struktuuri ega optimaalseid tulemusi. Seetõttu on just projektijuhi ülesanne kujundada töörihmast meeskond ning viimase kujundamisel eristatakse nelja faasi:

- 1) kujundav faas – rühma liikmed proovivad järele, millist käitumist meeskonnas aktsepteeritakse ja millist mitte ning toimub ka esimene orienteerumine meeskonna eesmärkidele ja nende saavutamise teedele;
- 2) tormiline faas – rühmasisesed konfliktid, kus mõned meeskonnaliikmed vastandavad end teistele ega pea kinni normidest, välja arenemata on ühtekuuluvustunne; sageli esineb mõne rühmaliikme emotsionaalset vastuseisu meeskonna eesmärkidele, kuna need piiravad isiklikku vabadust;
- 3) kokkuhoidmise faas – areneb välja ühtekuuluvustunne, rühmaliikmed hakkavad üksteist aktsepteerima (isegi neid, kes rühma huve ei arvesta ja käituvad egoistlikult), hakatakse tegutsema meeskonna kestmajäämise nimel;

- 4) teostamise faas – meeskond pühendub täielikult eesisevate ülesannete lahendamisele, tugevnevad väljakujunenud funktsionaalsed rollisuhted, meeskonnasisestele probleemidele leitakse efektiivsed lahendused (Perens 2001: 45).

Tuleb tunnistada, et kõik need kujunemise faasid läbis ka „Morteni...“ meeskond ning sageli oli meeskonnaliikmete soovide, ootuste ja suhete tasakaalustaja roll minu kui projektijuhi ülesanne. Sealjuures lähtusin Perensi teooriast, mille kohaselt tagab vaid kooperatiivne juhtimisstiil meeskonnas konstruktiivse tööõhkkonna ning meeskond saab rohkemaks kui lihtsalt tema liikmete summa – liikmete koostööst tekib sünergia. Meeskonna ja minu vahelist tööd iseloomustasid kooperatiivsele juhtimisstiilile omased tegevused:

- 1) veenmine ja kooskõlastamine;
- 2) otsuste ühine väljatöötamine;
- 3) rühma ühine tegutsemine eesmärkide saavutamiseks;
- 4) ülesannete täpne jaotus;
- 5) projektijuhti kättesaadavus alati ja kõikidele projektis osalejatele;
- 6) tulemuste, mitte hoiakute kontrollimine;
- 7) kõigi informeerimine projekti käigust;
- 8) vähene bürokraatia;
- 9) staatuse mitterõhumine (Perens 2001: 49).

2.6. Sihtgruppide määratlemine

Kolb tõdeb, et kultuuriorganisatsioonid kasutavad sageli strateegiat, kus kogu publikut käsitletakse ühtse suure tarbijaturu segmendina, eeldades, et kõigil inimestel on ühesugune kultuurivajadus ja et kõik inimesed otsivad ühesuguseid hüvesid. Hoopis edukam on tema hinnangul aga keskendumine mõnede sihtgruppidele, mille puhul valib kultuuriorganisatsioon välja tarbijate grupid või ühe segmendi, kes on organisatsiooni poolt pakutavast kõige rohkem huvitatud (Kolb 2005: 89).

Kultuuriturunduse mõistet defineerides leiab Kolb, et kultuuri- või kunstiturundus on protsess, mille käigus tehakse kindlaks teatud kunsti- või kultuuri tootest huvitatud sihtgrupp ning seejärel

otsustatakse, kuidas motiveerida sihtgruppi antud kultuuritoodet tarbima. Et seda edukalt teha, tuleb laiendada olemasoleva ja potentsiaalse publiku segmenteerimise protsessi, uurimistulemuste kasutamist nende segmentide vajaduste ja soovide kindlakstegemisel ja sellise promotsioonistrateegia kavandamist, mis motiveeriks sihtgruppi sündmustel osalema (Samas: 99).

Käesolevas lõputöös käsitletava koostöölavastuse “Morten...” sihtgruppideks määratleti järgmised grupid:

1. Lastega pered
2. Lasteaiaõpetajad
3. Eesti algupärast muusikat hindavad muusikasõbrad
4. Eesti dramaturgiat hindavad teatrihuvilised
5. Soome ja rootsi tsirkusetraditsioone hindavad teatrikülastajad
6. Turistid

Sihtturu segmentide valikul sai otsustavaks hinnang, et kõik loodetavad tulevased segmendid on piisavalt suured, et õigustada edaspidise turundustegevuse arendamiseks vajaminevaid jõupingutusi ja kulutusi – reklaam jne (Mänd 2001: 54).

2.7. Turundus

3. ja 4. novembril 2005 Tartus kultuurikonverentside sarjas „Mis on atraktiivne kultuur?“ peetud rahvusvahelisel kultuuriturunduse konverentsil esinedes käsitles Bonita Kolb kultuuriturundust, konkurentsi ja publiku köitmise viise. Alljärgnevalt olen kasutatud löike tema sõnavõtust, mis on praegu loetav konverentsi korraldajate poolt internetti üles pandud ettekannete kogumikus.

Kolb tõdeb, et inimesed tarbivad kultuuri erinevatel põhjustel: huvist mingi kunstiliigi või kunstniku vastu (põhipublik), aga samuti ajaveetmise, meelelahutuse, enesetäienduse ja sotsiaalses rituaalis osalemise soovi tõttu. „Ma tahan öelda, et publik tuleks asetada esimesele kohale: öelgem, et me eksisteerime selleks, et vastata publiku vajadustele. Ma ei arva, et kunstnikud peaksid arvestama publiku vajadusi, sest nad järgivad sisemist kutsumust ja

väljendavad oma arusaamu. Kultuuriturundaja töötab aga kultuuritootega ning koos täidavad nad publiku vajadusi, ükskõik millised need on. Kultuuriorganisatsiooni idee on kultuur inimesteni viia. Selle õnnestumiseks tuleb meil inimestele anda midagi, mida nad soovivad.“ (Rahvusvaheline... 2005: 9)

Seega saab järeldada, et ehkki konkurents on tihe, peab iga kultuuriorganisatsioon püüdma leida võimalusi jõuda nii oma potentsiaalsele kui olemasolevale põhipublikule võimalikult lähedale. Vaatajatele tuleb pakkuda seda, mida nad soovivad ja ootavad, sest ainult nende soove arvestades on võimalik pakutav kultuuritoode võimalikult paljude inimesteni viia.

Kolb nendib Tartus kultuurikonverentsil peetud ettekandes veel, et turundus ei ole reklaam ega promo, vaid midagi, mis algab palju varem ja hõlmab palju enamat – seda, milline on toode, aga ka seda, mida ja kellele pakkuja selle kohta ütleb. Tema sõnul ei ole turundus midagi, mis tuleb mängu siis, kui toode on valmis, vaid see on kaasatud protsessi algusest peale, kaasaarvatud ka toote kujundamisse. Turundus on protsess, mis koosneb järgmistest sammudest: organisatsiooni missioon, keskkonnanalüüs, konkurentsianalüüs, kliendi motivatsioon, segmenteerimine, uuringuplaan, tooteanalüüs, hinnakujundus, promoplaan. (Rahvusvaheline... 2005: 8)

Kui lavastuse „Morten“ sihtgrupid olid määratletud, pani meeskond paika kommunikatsioonistrateegia, mille üldiseks eesmärgiks oli informeerida sihtgruppides määratletud inimesi uuest interaktiivsest koguperelavastusest, mille tugevusteks on algupärane alusteos, originaalmuusika, leidlik lavastus, tsirkusenumbrid, rahvusvaheliselt mõistetav visuaalne teatrikeel ning atraktiivsust lisav laevareis.

Kommunikatsioon on aimustele, mõtetele, faktidele, hoiakutele ja emotsioonidele omistatud tähenduste edastamine isikute vahel ühise märgisüsteemi abil (Vihalem 2003:169).

Lavastuse „Morten...“ kommunikatsioonistrateegia koostati põhimõttel, et esindatud oleksid nii isiklik kui massikommunikatsioon. Vihalem eristab need kommunikatsiooniliigid omavahel nii:

- 1) Isiklik kommunikatsioon – isikute suhtlemine silmast-silma, e-posti, telefoni jms teel. Personaalne suhtlus on massikommunikatsiooniga võrreldes kiirem ja paindlikuma mõlemasuunalise tagasisidega. Isiklikku kommunikatsiooni võib pidada massikommunikatsioonist tulemuslikumaks, kuid suure sihtturu puhul on isikusuhtlus enamasti aeglane ja kallis.

- 2) Massikommunikatsioon – sõnumi edastamine ilma isikliku kontakti ja vahetu tagasisideteta. Massikommunikatsioon suudab ühe ja sama sõnumi (näit ajalehereklaami) edastada suurele sihtturule täpsemalt kui isiklik kommunikatsioon, samuti on madalamad selle kulutused tarbijateni jõudmiseks. Puuduseks on suhtluse ühesuunalisus ja kui tagasisidet ongi, on see sageli ebapiisav (Vihalem 2003: 170).

Isiklikku kommunikatsiooni kasutasime „Morteni...“ puhul peamiselt Kuressaares, kus linnas toimetav teatritrupp pälvis juba esimesest päevast suurt tähelepanu ning meie grupi liikmete poole pöörduti tihti otseste küsimustega lavastuse kohta isegi tänaval. Isiklikku kommunikatsiooni soodustas ka fakt, et KLT töötajad ning veel mõned trupi liikmed (mina, Jürgen Liik) on pärit Saaremaalt, mistõttu oli meil seal juba varasemast olemas palju kontakte.

Isikliku kommunikatsiooni alla liigitan ka oma isikliku *Facebook*'i konto, mille kaudu suhtlesin, edastasid uudiseid ja jagasin fotosid prooviperioodist ning edasisest laevareisist mööda Läänemerd. Konto leidis palju jälgijaid, suhtlejaid ja jagajaid nii minu sõprade kui nende sõprade hulgas.

Sündmust kajastati ka VAT Teatri ja Aurinkoballetti *Facebook*'i kontodel ning olen veendunud, et selle populaarse sotsiaalmeedia suhtluskanali kaudu jõudis info väga paljude meie lavastusest huvitatud inimesteni.

Massikommunikatsiooni alla liigituvad „Morteni...“ reklaamid trüki- ja audiovisuaalses meedias, trükised, bännerid linnaruumis ja internetis, avaldatud pressiteated, artiklid jne, mis on muu hulgas ka avaldamise kanalite kaupa ära toodud „Morteni...“ reklaami- ja meediaplaanis käesoleva töö Lisas 1.

Reklaam

Vihalema järgi on reklaam ideede, toodete, teenuste, sündmuste, ürituste jm mitteisiklik tasuline tutvustamine ja propageerimine. Reklaami eripära seisneb selles, et sõnum:

- 1) koostatakse firma spetsialisti või reklaamiagentuuri töötaja poolt;
- 2) edastatakse reklaamikanali ja -vahendi kaudu;
- 3) makstakse tellija poolt kinni;

- 4) lähetatakse sihtturu paljudele inimestele;
- 5) on mõeldud sihtturu informeerimiseks ja mõjutamiseks;
- 6) sisaldab teavet firma ja selle toodete kohta (Vihalem 2003: 211).

Audiovisuaalses meedias avaldatud reklaamid valmisid VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri koostööpartnerite abiga, trükimeedias avaldatud reklaamid ja trükised tehti VAT Teatri üldist visuaali silmas pidades (visuaali kujundaja: meediaagentuur Velvet, trükiste kujundaja: disainer Mare Kõrtsini). Visuaal oli läbiv kõigil erinevatel reklaammaterjalidel – plakat, flaier, kava, ajalehereklaamid, bännerid internetis ja Kuressaare ning Tallinna linnaruumis, lavastuse tutvustus VAT Teatri ja KLT koduleheküljel internetis.

Lavastuse „Morten...” plakati, flaieri ja kava kujundus on avaldatud käesoleva töö Lisas 2. Plakatid ja flaierid trükiti lisaks eesti keelele ka inglise keeles, kuna üks projekti sihtgrupp oli turistid, kes üldjuhul eesti keelt ei valda.

„Morteni...” reklaami puhul töötas lisaks tasulistele reklaamikanalitele ja sotsiaalmeediale väga hästi ka nõ suust-suhu reklaam, mille kohta Kotler kirjutab nii: „Ettevõtted üritavad leida isikuid, kes asju kiiresti omaks võtavad, kes on häälekad ja uudishimulikud ning kellel on suur tutvusringkond. Kui firmal õnnestub oma uue tootega selliste mõjukate isikute tähelepanu võita, teevad need müügimehe töö tasuta ära.” (Kotler 2003: 183)

Nii võib oletada, et Eestis toimunud „Morteni...” etendused müüdi vaatamata suhteliselt väikesele reklaamieelarvele nii kiiresti välja just tänu inimeselt inimesele levivale tasuta suulisele reklaamile.

Turunduskommunikatsioon

Vihalema poolt kirjeldatud struktuurile toetudes kujunes „Morteni...” kommunikatsiooniprotsess järgmiseks:

Allikas ehk **sõnumi lähetaja** – VAT Teatri ja KLT esindajana mina kui lavastuse pressiesindaja; **kodeerimine** – visuaalne kujundus; **sõnum** – tulemas on põnev koguperelavastus – koht ja kuupäevad; **kanal** – trükireklaam, välimeedia, otseturundus, meediasuhtlus,

internetiturundus jne; **dekodeerimine** – vastuvõtja poolt saadud teabele tähenduse andmine; **vastuvõtja** – lavastusele määratud sihtgrupid (Vihalem 2003: 169).

Turunduskommunikatsiooni jaotust erinevate kommunikeerimise viiside ja -kanalite vahel saab käesolevas töös täpsemalt vaadelda lavastuse reklaami- ja meediaplaanis (Lisa 1) ja kommunikatsiooniaruandes (Lisa 3).

2.8. Eelarve

VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri koostöölavastus „Morten...” kujunes väga mahukaks projektis, eelkõige selle rahvusvahelise mastaabi poolest. Seetõttu tuli eelarves arvestada väga paljude erinevat liiki kuludega.

Tänu edukale projektide kirjutamisele õnnestus saavutada projekti rahastus vajalikus mahus ning käesoleva töö Lisas 4 on välja toodud „Morteni...” lõplikuks kujunenud eelarve. Nagu on näha tabelist Lisa 4, kulus kogu projektiks kokku 71 436 €.

Kulud jagunesid järgmiselt:

- 1) Ettevalmistav periood – 1 848 €
- 2) Prooviperiood Kuressaares – 33 649 €
- 3) Etenduste periood – 28 366 €
- 4) Reklaam – 2 544 €
- 5) Kontorikulud – 3 876 €
- 6) Transpordikulud – 1 121 €
- 7) Muud kulud – 32 €

Projekti tulud moodustasid samuti 71 436 € ning vastavalt tabelile Lisas 4 jagunesid tulud allikate kaupa järgmiselt:

- 1) Norden (Põhjamaade Ministrite Nõukogu) – 30 000 €
- 2) Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 – 12 782 €
- 3) Eesti Kultuurkapital – 5 000 €
- 4) VAT Teater – 3 030 €
- 5) Omafinantseering – 4 860 €

6) Kuressaare Linnateater – 798 €

7) Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus Mariehamnis (Ahvenamaa) – 1 200 €

8) Piletimüügitulu – 13 766 €

Tänu oskuslikule planeerimisele õnnestus „Morteni...” meeskonnal hoida projekti kulud ja tulud tasakaalus, nii et lõppkokkuvõttes jäi ka projekti eelarve tasakaalu.

2.9. Piletimüük ja külastatavus

Mänd kirjutab, et hinna määramisel on kõige olulisemaks võtmeks teenuse väärtus kliendi silmis. Hinna määramine sõltub konkurentsist, maksumusest, nõudlusest, mahust jne, aga ka organisatsiooni asetusest, varasemast hinnapoliitikast, finantssihtidest, tulevikuvisioonist ja müügieesmärkidest (Mänd 2001: 70 – 71).

„Morteni“ piletihinna kujundamisel arvestasime suvist tihedat kultuurisündmuste kalendrit ja pidasime eelkõige silmas lastega peresid, kes liiga kõrge piletihinna korral ei oleks saanud kogu perega etendustele tulla. Kuna mõlema teatri jaoks oli tegemist esimese sedalaadi suveprojektiga, leidsime, et hoiame pigem piletihinnad madalamal, et võimalikult paljud inimesed saaksid võimaluse sündmusel osaleda.

Täispilet „Morteni...” etendusele maksis 8 €, sooduspilet õpilastele, üliõpilastele ja õpetajatele 6 €. Perepilet (kuni neli inimest, sh vähemalt üks täiskasvanu või vähemalt kaks last) maksis 20 € ja sooduspilet Tallinn 2011 partneri Tallink AS sooduskaardi Club One omanikele 7,20 €.

Pileteid müüdi *online* piletimüügikeskkondades Piletilevi ja Piletimaailm, Turu etenduse piletid olid müügil ka Soome piletimüügiportaalil Lippu.fi. Pileteid sai osta ka kõigi eelmainitud keskkondade müügipunktidest Eestis ja Soomes, samuti Kuressaare Linnateatri kassast, Rahvusraamatukogu infoletist ja enne etendusi mängupaikadest kohapealt.

Piletimüüki kokkuvõtvad andmed etenduste toimumise kohtade kaupa on välja toodud järgnevas tabelis:

	Etenduste koht	Etenduste arv	Külastajate arv	Piletimüügitulu, eurodes	Piletid läksid müüki
1.	Kuressaare Sadamaait	6	1 295	5 536	15.05.2011
2.	Hiiumaa, Sõru Paadikuur	1	439	1 969	17.05.2011
3.	Mariehamn, Alandica Kultuuri- ja Kongressikeskus	1	25	228	20.05.2011
4.	Turu, Manilla keskus, Aurinkoballetti saal	1	19	138	25.05.2011
5.	Tallinn, KUMU auditoorium	4	1 356	5 895	16.05.2011
	KOKKU	13	3 134	13 766	

2.10. Meediaplaani täitmine

Lavastuse „Morten...” reklaami- ja meediaplaan (Lisa 1) sai peaaegu täies mahus täidetud. Planeeritud kommunikatsioonivõimaluste ja -kanalite tegelikust kasutamisest annab ülevaate kommunikatsiooniaruanne käesoleva lõputöö Lisas 3.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et alates esimese pressiteate saatmisest 12. juulil 2011 (Pressiteated ja pressiteadete saajate aadresside loend – Lisa 5) kuni projekti lõpuni saatis lavastust „Morten...” suur ajakirjanduse huvi, mida kajastavad käesoleva töö Lisa 6 (Meediakajastuste loend) ning Lisa 7 (Internetiviidete loend – teavitavad lingid).

Lavastuse valmimise eel, etenduste toimumise ning trupi merereisi ajal ja ka pärast etenduste perioodi lõppemist ilmus temaatilisi artikleid nii Saaremaa ja Hiiumaa kohalikes (Meie Maa, Hiiu Leht, Saarte Hää, Hiiu Nädal) kui üleriigilistes väljaannetes (Postimees, Eesti Ekspress, Sirp, Kultuuripealinn, Muusa). Kadi raadios Saaremaal tehti “Morten lollide laeval” lavastuse teemal kokku viis intervjuud erinevate lavastuses osalevate inimestega, esietendust kajastas Eesti Televisiooni uudistesaaade Aktuaalne Kaamera. Välismaistest väljaannetest kajastas “Morten

lollide laeval” jõudmist Ahvenamaale väljaanne Åland ning nii eesti- kui inglisekeelne artikkel ilmusid ka Põhjamaade Ministrite Nõukogu koduleheküljel.

2.11. Aruandlus ja hindamine

Vastavalt projekti ajakavale toimus pärast viimast etendust Tallinnas projekti kunstilist ja organisatorset poolt kokkuvõttev koosolek, kus osalesid kõik projektis osalenud inimesed peale välisetenduste kohapealsete korraldajate ja laevameeskonna. Üldine hinnang üle aasta kestnud suurprojektile oli läbinisti positiivne: valminud lavastus oli väga heal kunstilisel tasemel, meeskonna töö hakkas lõppkokkuvõttes sujuma väga hästi ning kõik tegevused olid graafikus; Eesti etendused olid ka kõik välja müüdud.

Kuni septembri lõpuni kogusime „Morteni...” projekti meediakajastusi virtuaalsesse arhiivi ning esitasime nõuetekohaseid aruandeid rahastajatele: Põhjamaade Ministrite Nõukogule, Euroopa Kultuuripealinnale Tallinn 2011, Eesti Kultuurkapitalile, Nordeni esindusele Ahvenamaal.

Vastavalt tagasisidele olid kõik rahastajad VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri ühisprojekti kuvandi ja tulemustega väga rahul.

3. ENESEREFLEKSIOON

Kuna „Morteni...” puhul oli tegemist nii ajaliselt kui tegevuslikult väga mahuka projektiga, teen ma järgnevalt lühiülevaate kõigi perioodide põhilistest tegevustest ning annan iga perioodi kirjelduse lõpus hinnangu enda kui projektijuhi tegevusele erinevate ülesannete täitmisel.

3.1. Projekti neli perioodi

Lavastuse „Morten...” valmimise võib tinglikult jagada nelja faasi:

- lavastust ettevalmistav periood mai 2010 – juuni 2011;
- prooviperiood ja esimene etenduste tsükkel Kuressaares 10. juuli – 6. august 2011;
- lavastuse ringreis jahil Runbjarn ja etendused Hiiumaal, Ahvenamaal Mariehamnis, Turus ja Tallinnas;
- projekti kokkuvõtvad tegevused Tallinnas 20. august – 30. september 2011.

3.1.1. Lavastust ettevalmistav periood mai 2010 – juuni 2011

Autor Kaspar Jancise lasteraamat „Morten lollide laeval” ilmus 2010. aasta kevadel ning esimene koosolek võimaliku lavastuse tegemise teemadel toimus autori ning VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri esindajate vahel mais 2010. Seal võeti vastu otsus, et lavastus tehakse, et see valmib Kuressaares ja et etendused Kuressaares toimuvad vahetult Kuressaare Merepäevade 2011 eel ja ajal.

Loo lavastajaks kinnitati Aare Toikka, kunstnikuks ja muusikaliseks kujundajaks lavastuse aluseks oleva raamatu ja muusika autor Kaspar Jancis, liikumisjuhiks Kaja Kann. Samal koosolekul kinnitati mind lavastuse projektijuhiks ning arutati võimalust viia „Morten...” laeval ringreisile mööda Läänemere linnu.

Septembris 2010 leidsime oma lavastuse väljatoomiseks välismaised koostööpartnerid, tsirkuseartistid Skandinaaviast: žonglöörid Kaj-Mikael Schütt'i Soomest Sirkussirkusest ja akrobaat Lisa Angbergi Rootsist. Põhjamaadest kaasatud koostööpartnerite olemasolu tingis võimaluse kirjutada rahataotluse Nordenile. Meie poolt esitatud põhjalik ingliskeelne projekt osutus edukaks, taotletud 38 000 eurost eraldati meile 30 000 eurot.

Ettevalmistaval perioodil kirjutasime taotluse ka Kultuurkapitali näitekunsti sihtkapitalile ning "Morten..." kandideeris Kultuuripealinn Tallinn 2011 kultuuriprogrammi. Toetus saadi nii Kultuurkapitalilt kui Kultuuripealinnalt.

Sõlmisime kokkuleppe MTÜ Puulaevaselts Vikaniga jahti Runbjarn (Ruhnu Karu) rentimiseks Läänemere ringreisiks 7.–16. augustini 2011. Samuti sõlmisime eelkokkuleppeid lavastuses osalevate muusikutega ansamblist Kriminaalne Elevant.

Jaauar – märts 2011 otsisime lavastusse näitlejaid ning sõlmisime kokkuleppeid lavastuses osalevate osatäitjatega. Kuna kogu VAT Teatri enda trupp oli hõivatud lavastuse "The Black Rider" väljatoomisega Tallinnas, tuli kõik näitlejad leida väljastpoolt VAT Teatrit. Lõplik näitetrupi koosseis kinnitus lisaks eelmainitud välismaistele tsirkuseartistidele järgnevalt: Ott Sepp ja Liisa Pulk (mõlemad teatrist Vanemuine), Juss Haasma (vabakutseline), Aarne Mägi (KLT) ja Jörgen Liik (Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia). Muusikutena kinnitati trupis osalema Kaspar Jancis, Madis Muul ja VAT Teatri tehnik Raul Õitspuu.

Märtsis 2011 sõlmisime kokkulepped esinemispaikadega, milleks Eestis olid lisaks Kuressaare Sadamaaiale veel Sõru Paadikuur Hiiumaal ja kunstimuuseum KUMU Tallinnas. Veendumaks välismaiste mängukohtade sobivuses, käisin koos Kaspar Jancisega Soomes (Turus) ja Ahvenamaal (Mariehamnis) potentsiaalseid mängupaiku kaardistamas ja eelkokkuleppeid sõlmimas.

Aprillis 2011 sõlmisime lepingud saalide kasutamiseks Alandica Kultuuri- ja Kongressikeskusega Mariehamnis ja Aurinkobellettiga Turus. Alandica keskuse rendi osas sõlmisime sponsorlepingu Põhjamaade Ministrite Nõukogu Mariehamni esindusega. 16.–20. aprillini toimus Tallinnas esimene prooviperiood, millest võtsid osa kõik näitlejad, muusikud ja tehnikud.

Mais ja juunis 2011 valmisid lavastust reklaamivad trükised ja lavastuses kasutatavad fantaasiarikkad kostüümid ja maskid, mille kavandas Kaspar Jancis. Juunis algas lavastuse reklaamikampaania.

Juunis ja juulis otsiti elamispindu ja sõlmiti lepingud elamispindade omanikega lavastusmeeskonna majutamiseks Kuressaares. Leiti toitlustusfirma, kellega sõlmiti leping lavastusgrupi toitlustamiseks prooviperioodi ja etenduste ajaks Kuressaares.

Teadmised:

Lavastust ettevalmistaval perioodil tulid mulle väga kasuks Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias omandatud teadmised ja praktilised oskused projektikirjutamise alal. Projekti koostamine Nordenile oli minu senine kõige põhjalikum ja mahukam projekt, mis nõudis väga head planeerimisoskust ja projekti tegeliku suuruse ja keerukuse tunnetamist.

Kokkulepete saavutamine meediaväljaannetega soodsama reklaamihinna saamiseks, läbirääkimised mängupaikadega, elamispindade omanikega, näitlejate ja muusikute, eriti aga välismaiste tsirkuseartistidega, nõudis minult kui projektijuhilt väga head suhtlemis-, esinemis- ja läbirääkimisoskust, mille puhul tulid samuti kasuks koolis omandatud teadmised.

Kogemused:

Kõige olulisemad kogemused sain projektide kirjutamise alal, aga ka operatiivse ja tulemusliku tegutsemise alal arvukate läbirääkimiste puhul erinevate instantside ja inimestega.

Probleemid:

Seoses igapäevatööga VAT Teatris oli kõige suuremaks probleemiks ajapuudus, mis takistas aeg-ajalt süvenemist ja informatsiooni liikumist. Probleeme tekitas ka Tallinn 2011 asjaajamise ülim bürokraatlikkus ning Tallinn 2011 ametnike poolt esitatud erinevad nõudmised seoses kultuuripealinna eksponeerimisega meie projektis.

Väljakutsed:

Suurim väljakutse oli tulla samaaegselt toime „Morteni...“ ettevalmistuse ja kõigi teiste ülesannetega, mis mul sel ajal VAT Teatris täita olid. 2011. aasta kevadel korraldas meie teater nimelt lisaks veel rahvusvahelist lastele ja noortele mängivate teatrite ühenduse ASSITEJ festivali Tallinnas, meie teatri korraldada oli Eesti teatrite spartakiaad Pärlseljal ja

ettevalmistused käisid septembris-oktoobris Tallinna Kultuurikatlas etendunud suurprojekti „The Black Rider“ tarbeks. Olin kõigi nende sündmuste korraldustoimkondade liige, sealjuures olin spartakiaadi projektijuht.

Motivatsioon

„Morteni...“ ettevalmistusperiood oli pikk ja keeruline aeg ning kõige suuremat motivatsiooni pakkus mulle kui projektijuhile fakt, et suutsime oma tööd korraldada nii, et kõik toimis vastavalt plaanitud ajagraafikule ning et sellest perioodist sai kõigile osalenuile pingeline, kuid meeldiv tööprotsess.

3.1.2. Prooviperiood ja etenduste tsükkel Kuressaares, 10. juuli – 6. august 2011

Prooviperiood kõigi näitlejate, muusikute ja tehnikute osavõtul algas 10. juulil 2011 KLT majas. Samal ajal ehtasid VAT Teatri ja KLT tehnikud lava Sadamaaidas, KLT õmbleja muutis ja parandas esialgseid kostüüme. Proovid käisid teatrimaja mitmes ruumis korraga, eraldi muusikutele, tsirkuseartistidele ja näitlejatele.

Prooviperioodi ja lavaehitusega tehti paralleelselt ettevalmistusi ringreisiks jahil Runbjarn. Leiti toetajad, kes andsid trupi jaoks laevale kaasa toiduaineid ja vabatahtlik kokk, kes trupile laevareisi ajal süüa tegi.

12. juulil algas esimese pressiteate laialisaatmisega sündmuse kommunikeerimine erinevates Eesti ja Soome meediakanalites. Proovide kõrval hoidis trupp end kursis ka lavastuse tehnilise, so lavaehitusliku poolega, sest järgmistes mängupaikades oli lava ülesehitamine ja mahavõtmine trupi ülesanne.

Esietendus toimus 1. augustil, edasi anti igal öhtul etendusi kuni 6. augustini. Pärast viimast etendust pakiti lava bussi peale ja trupp siirdus laevale, et olla järgmisel hommikul Hiiumaal.

Teadmised:

Kuressaares tehti proove ja anti etendusi kokku üle kuu aja. Kõige olulisemaks ülesandeks osutus grupi liitmine üheks tugevaks meeskonnaks, mida tingis etenduste andmine pärast Kuressaare Sadamaaita veel teistes, kohati küllaltki ekstreemsetes mängupaikades ning

planeeritud merereis kogu trupi osavõtul. Siin olid mulle kui projektijuhile suureks abiks koolis omandatud personalijuhtimise ja organisatsiooniõpetuse ained.

Kogemused:

Kuna meie meeskonnas olid koos äärmiselt erinevad isiksused ja lisaks sellele veel ka välismaalased, sain ma kõige suurema kogemuse hea tööõhkkonna loomisel ja grupi liitmisel ühe eesmärgi nimel töötavaks meeskonnaks.

Probleemid:

Probleemid tekkisid erinevate loomeisiksuste esialgsete konfliktide pinnalt, samuti seepärast, et enamik meeskonna liikmetest ei saanud üle kuu aja Saaremaalt ära. Tihe proovigraafik ja otse prooviperioodile järgnevad etendused väsitasi osalejaid piisavalt, et luua pinnas väsimusest tekkivate konfliktide tekkimiseks.

Probleeme tekitas ka nõue, et pärast Kuressaare etendusi pidi trupp erinevates mängupaikades hakkama ise enne etendusi lava üles ehitama ja pärast maha võtma. Erinevate Eesti suurteatrite töökorraldusega harjunud näitlejatele tundus see esialgu olevat küllaltki vastuvõtmatu ülesanne.

Väljakutsed:

Kõige suuremaks väljakutseks mulle kui projektijuhile oli moodustada suhteliselt erinevatest inimestest koosnevast grupist tugev ja ühtne meeskond, keda liidaks ühine eesmärk ja soov luua suurepärase lavastuse koos kõigi sinna juurde kuuluvate ülesannetega.

Motivatsioon

Suurima motivatsiooni leidsin sellest, et Kuressaare-perioodi lõpuks oli meie meeskond saanud tugevaks ja ühtehoidvaks. Õnnestunud lavastus ja väljamüüdud etendused Kuressaares tekitasid hea meeleolu ja kõik trupi liikmed olid leppinud asjaoluga, et peame oma järgnevate etenduste ajal lisaks loomingulisusele olema ka hea tehniline meeskond.

Mina kui projektijuht olin saavutanud grupis vaieldamatu autoriteedi, minu poole pöörduti küsimuste, murede ja probleemidega, minu otsuseid kuulati ja nendega arvestati.

3.1.3. Lavastuse ringreis jahil Runbjarn ja etendused Hiiumaal, Ahvenamaal Mariehamnis, Turus ning Tallinnas

7. augusti hommikuks jõudis trupp jahiga Hiiumaale, lava ja rekvisiidid tulid eraldi parvlaeva liinireisiga. 7. augusti õhtul toimus Sõru paadikuuris esimene etendus väljaspool algset mängupaika, millele eelnes lava ülesehitus kogu trupi osavõtul.

Edasi liikus trupp taas jahil Runbjarn, lavakonstruktsioonid toodi kohale VAT Teatri bussiga eraldi. 10. augustil toimus etendus Ahvenamaal Mariehamnis, Alandica Kultuuri- ja Kongressikeskuses ja 13. augustil toimus etendus Turus, Manilla keskuses, Aurinkoballetti saalis.

Kuna “Morteni...” kõik Saaremaa etendused ja Hiiumaa etendus olid välja müüdud ning ka 17.-19. augustiks planeeritud esialgsed etendused Tallinnas said kiiresti välja müüdud, käisid reisi ajal nii näitetrupi kui KUMUga läbirääkimised ühe lisaetenduse andmiseks Tallinnas 16. augustil. See osutus ka võimalikuks, nii et andsime KUMUs kokku neli väljamüüdud etendust. Nii nagu kõigil väljasõiduetendustel, ehitas trupp ka Tallinnas ise lava üles ja 19. augustil pärast viimast etendust pakkis trupp ise ka lava kokku.

Teadmised:

Laevareis oli meile kõigile esimene sellelaadne kogemus. Kuna ilmad olid tuulised ja enamik inimesi jäi ülesõitude ajal merehaigeks, tuli mul kasutada oma teadmisi meditsiinist. Ka tuli mul olla meeskonna üldise meeleolu ülevalhoidja nii rasketes mereoludes kui lavaehituse situatsioonis, kus aeg-ajalt kerkisid üles nii tehnilised kui ka väsimusest tingitud probleemid. Siin aitasid mind taas koolis omandatud läbirääkimis-, esinemis-, motiveerimis- ja suhtlemisoskused.

Kogemused:

Merereis, etenduste andmine erilistes mängupaikades, hakkamasaamine ja teiste toetamine ekstreemsetes tingimustes andsid mulle hindamatuid kogemusi edaspidi samalaadsetes oludes toime tulemiseks.

Probleemid:

Probleeme tekitas asjaolu, et lisaks merereisi ja etenduste andmise korralduslikule poolele pidin olema ka etenduste perenaine, kontrollima üle rekvisiitide olemas- ja korrasolu, korraldama

kohaheelset piletimüüki, tegema enne etendust ühele näitlejale grimmi, ise kostüümis külalisi vastu võtma, etenduse sisse juhatama jne. Seetõttu tekkis mul eriti merereisi ajal toimuvatel etendustel aeg-ajalt suur aja- ja jõupuudus kõigega toime tulemiseks. Õnneks olid 3-liikmeline laevameeskond ja reisil kaasasolev vabatahtlik laevakokk saanud meie meeskonna südamega liikmeteks, kes rasketes olukordades appi tulid ja aitasid näiteks piletimüügi, reklaammaterjalide ülespanemise jne juures.

Probleeme tekitas ka fakt, et kuna projektil ei olnud suuri rahalisi võimalusi kasutada kohalikke tasulisi reklaamikanaleid Ahvenamaal ja Soomes, olime lootnud kohalike korraldajate tehtavale suulisele reklaamile. Seda aga ei tehtud piisavalt, sest Mariehamnis pidi mõne päeva pärast algama linna aastapäevale pühendatud kultuurinädal ja Turus käisid kultuuripealinna sündmused. Nii jäid „Morteni...“ etendused kohalike kultuurisündmuste varju ja piletiga vaatajaid tuli mõlemale välismaal toimunud etendusele väga vähe (Mariehamnis 25, Turus 19 piletiga vaatajat). See asjaolu tekitas trupis suurt pettumust ja motivatsioonilangust.

Väljakutsed:

Väljakutseks sellel perioodil oli minu jaoks kõigi mulle pandud ülesannetega edukalt toime tulemine ja võime vajadusel delegeerida ülesandeid teistele meeskonnaliikmetele nii, et kõik vajalik õigel ajal tehtud saaks. Samuti püüdsin motiveerida ennast ja meeskonnakaaslast andma endast 100% välismaistel etendustel, vaatamata väikesele publikuhuvile ja laevareisist tekkinud väsimusele.

Motivatsioon

Suurima motivatsiooni leidsin sellest, et tulin laevareisi ja Tallinna etenduste korraldamise ajal kõigi ülesannetega toime ja meeskond tugevnes tänu raskustele ja ajutisele motivatsioonilangusele veelgi.

3.1.4. Projekti kokkuvõtvad tegevused Tallinnas 20. august – 30. september 2011.

Alates 20. augustist alustati projekti kokkuvõtvate tegevustega. Kokkuvõtval koosolekul analüüsiti projekti toimimist ning kuna see leiti suures osas olevat õnnestunud, kaaluti projekti jätkamist järgmistel aastatel.

Projekti kokkuvõtval perioodil koguti kokku kõik vajalikud finants- ja juriidilised dokumendid ning esitati vajalikud aruanded Nordenile, Kultuurkapitalile ja kultuuripealinnale Tallinn 2011.

Projekti meediakajastused koguti virtuaalsesse arhiivi, kust need on leitavad ja loetavad ka praegu.

Teadmised:

Projekti kokkuvõtvatel koosolekutel ja edaspidist tegevust planeerivatel kokkusaamistel oli mulle suureks abiks strateegilise planeerimise õppeaine, mille TÜ VKAs läbisin. Rahastajatele aruandeid koostades olid mulle abiks koolis läbitud projektkirjutamise ja -juhtimise õppeained.

Kogemused:

Aruannete koostamisel rahastajatele sain kogemusi eriti aruannete finantsosa kokkupanemisel. Positiivsed vastukajad aruannetele lisasid julgust ka edaspidi sellistes suurtes projektides osalemiseks, samuti projektide juhtimiseks.

Probleemid:

Kuna kõige suuremale toetajale (Nordenile) 2010. aastal kirjutatud projekt oli esitatud üheaastase pilootprojektina, tuli meeskonnal otsustada, kas esitada Nordenile „Morteni...“ etendamiseks järgmisel, 2012. aastal uus taotlus pikaajase (kuni kolm aastat) projekti rahastamiseks. Pilootprojekti otseselt kokku võtval perioodil otsusele ei jõutudki, kuid 2011. aasta detsembris otsustati projekti selle kulukuse tõttu järgmisel aastal mitte enam jätkata (Nordenile kirjutatud põhiprojekt oleks vajanud 50% ulatuses omafinantseeringut).

Ulatusliku ja pikka aega kestnud projektiga kaasnes ka väga suur hulk lepinguid, arveid ja muid finantsdokumente, mida oli kohati raske koostööpartneritelt kätte saada. Heas koostöös kõigi partneritega saime need siiski õigeaegselt kokku.

Väljakutsed:

Kõige suuremaks väljakutseks oli kõik vajalikud dokumendid ettenähtud tähtaegadeks kokku saada ja esitada vajalikud aruanded õigeaegselt, samuti leida ja kokku koguda kõik lavastuse kohta käivad materjalid meediast ja internetist. Väljakutseks oli ka Nordenile esitatava võimaliku uue projekti võimaluste ja ohtude oskuslik analüüsimine ja hindamine.

Motivatsioon

Suurim motivatsioon tekkis lavastuse kohta ajakirjanduses avaldatud kiitvaid arvamusi lugedes ja meeskonna liikmetelt ning rahastajatelt positiivset tagasisidet saades.

3.2. Eneserefleksioon – kokkuvõte

Töötan VAT Teatris alates 2004. aastast. Igal aastal toimub meie teatris 4 – 5 esietendust, VAT Teater osaleb järjepidevalt ka rahvusvahelistes teatrivõrgustikes, mille raames tuleb meil tihti korraldada rahvusvahelisi kogunemisi või festivale Eestis. Alates oma tööleasumisest olen olnud alati erinevate sündmuste korraldustoimkondades ning saanud palju erinevaid korraldustöö kogemusi.

Minu lõputööna valminud projekt „Morten...” andis mulle aga väga palju senisest kardinaalselt erinevaid kogemusi, sest ühes meeskonnas tuli töötada omavahel esialgu võõraste inimestega, võõras keskkonnas, kohati ekstreemsetes tingimustes jne. Kuna viibisin projektijuhina projekti juures alates selle planeerimisest 2010. aasta kevadel kuni lõpetamiseni 2011. aasta sügisel, siis leian, et suutsin igast projekti etapist leida enda jaoks kõige kasulikumaid teadmisi, kogemusi ja oskusi edaspidiseks tööks kultuurikorraldajana ükskõik millises kultuuriorganisatsioonis.

KOKKUVÕTE

Valisin oma lõputööks koguperelavastuse „Morten lollide laeval“, mille aluseks on võetud 2010. aasta kevadel ilmunud Kaspar Jancise lasteraamat „Seiklus Salamandril“. Lavastus ühendab endas erinevaid meediumeid – nukuteatrit, tsirkust, mustkunsti ja animatsiooni. Lavastus rändas augustis 2011 mööda Läänemerd, viies etendused Saaremaale, Hiiumaale, Mariehamni ning Euroopa kultuuripealinnadesse Turusse ja Tallinna.

Projekt sai teoks VAT Teatri koostöös Kuressaare Linnateatriga, toetajad olid Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011, Põhjamaade Ministrite Nõukogu ja Eesti Kultuurkapital.

Projekti eesmärgid olid:

1. Anda Eestis ja Soomes kokku vähemalt 12 etendust ca 2000le vaatajale
2. Suurendada Eesti teatri ja muusika tuntust Soomes
3. Suurendada Soome ja Rootsi tsirkuse populaarsust Eestis
4. Parandada vastastikuse koostöö tulemusena osalevate riikide artistide kompetentsi
5. Saavutada vähemalt üks sisuline kajastus Eesti ja Soome vastava piirkonna igas kultuurimeediumis augustis 2011

Koguperelavastuse „Morten lollide laeval“ prooviperiood kestis Kuressaares 10.–31. juulini 2011. Etendused toimusid Kuressaares Sadamaaidas 1.–6. augustini, Hiiumaal Sõrus 7. augustil, Mariehamnis 10. augustil, Turus 13. augustil ning Tallinnas 16.–19. augustini. Transpordivahendina trupi liikumiseks ühest mängupaigast teise kasutati purjelaeva Runbjarn.

Projekti eesmärgiks seatud etenduste arv ületati, kuna suure publikuhuvi tõttu tehti Tallinnas KUMU auditooriumis 16. augustil üks lisaetendus ja seega toimus planeeritud 12 asemel kokku 13 etendust. Kokku käis etendusi vaatamas 3134 inimest, mis samuti ületab projekti eesmärkides prognoositud publikuarvu 2000 inimest. Ahvenamaal ja Soomes jäi publikuhuvi soovitud palju väiksemaks, mille põhjuseks on tõsiasi, et mõjukate reklaamikampaaniate korraldamine

välismaal käib rahaliselt üle jõu nii VAT Teatrile kui projekti koostööpartnerile Kuressaare Linnateatrile.

Lavastusele tuli suureks kasuks rootsi akrobaadi Lisa Angbergi ning soome žonglööri Kaj-Mikael Schütti kaasamine, kuivõrd professionaalseid tsirkuseartiste on Eestis vähe ning teatrietendustes neid tavaliselt ei kasutata. Eelnimetatud artistide kasutamine lavastuses tõstis kindlasti professionaalse tsirkuse, sh Soome ja Rootsi tsirkuse, populaarsust Eestis. Tsirkuseartistide kaasamine truppi tõstis lavastuses osalenud Eesti näitlejate oskusi tsirkusekunsti alal, samas arendasid Angberg ja Schütt prooviperioodi ja etenduste käigus märgatavalt edasi oma näitlejameisterlikkust. Seega täitis projekt oma ülesande parandada vastastikuse koostöö tulemusena osalevate riikide artistide kompetentsi.

Ületati ka eesmärk saavutada vähemalt ühe sisulise kajastuse avaldamine Eesti ja Soome vastava piirkonna igas kultuurimeediumis augustis 2011. Lavastuse valmimise eel, etenduste toimumise ning trupi merereisi ajal ja ka pärast etenduste perioodi lõppemist ilmus hulgaliselt temaatilisi uudiseid ja artikleid nii maakondlikus kui ka üleriigilises meedias, samuti Ahvenamaal ja Nordeni kodulehel internetis.

Mulle kui kultuurikorraldajale andis projekt hindamatuid kogemusi korraldus- ja meeskonnatöö ning juhtimise alal, samuti sain uusi teadmisi ja kogemusi projektikirjutamises ja -juhtimises.

Oma lõputöö kirjaliku osa jagasin kolme peatükki. Sissejuhatusele järgnevas esimeses peatükis andsin ülevaate antud projekti koostööpartnerite VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri ajaloost, arengust, juriidilisest staatusest jne.

Teises peatükis keskendusin Läänemerele rändava koguperelavastuse „Morten lollide laeval” sisule ja eesmärkidele, kirjeldasin üldist kultuurisituatsiooni nii Kuressaares kui Eestis laiemalt ja Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 programmivaliku põhimõtteid.

Töin välja projekti ajakava, kirjeldasin meeskonda ning selle moodustamist, arengut ja juhtimist. Avaldasin sihtgruppide määratlemise põhimõtted, kirjutasin lahti projekti turundust ja eelarvet puudutavad osad, piletimüügi ja etenduste külastatavuse, samuti meediaplaani täitmise ja projekti aruandluse.

Kolmas peatükk minu töös keskendus eneserefleksioonile ning sellele järgnevad minu töös kokkuvõte, kasutatud kirjanduse loetelu, töö lisad ja ingliskeelne kokkuvõte projektist.

KASUTATUD KIRJANDUS

Alas, R. 1997. *Juhtimise alused*. Tallinn: Külim.

Avestik, R. jt. 2007. *Isiklik teater. VAT Teater – 20 aastat*. Tallinn: VAT Teater.

Eesti teatristatistika. 2011. Tallinn: Eesti Teatri Agentuur.

Euroopa Kultuuripealinn Tallinn 2011 kodulehekül.

http://www.kultuurikatel.ee/kas_teadsid (02.02.2013)

Heller, R. 2000. *Meeskonna juhtimine*. Tallinn: Koolibri.

Kolb, B. M. 2005. *Kultuuriturundus*. Tartu: Atlex.

Kotler, P. 2003. *Turunduse vaatenurgad A-st Z-ni*. Tallinn: Eesti Ekspressi Kirjastus.

Kuressaare linna koduleht. <http://kuressaare.ee/uus/avaleht/> (14.03.2013)

Kuressaare Linnateatri arengukava 2011-2015. 2011. Kuressaare Linnateater.

Kuressaare Linnateatri koduleht. <http://www.kuressaarelinnateater.ee/> (30.03.2013)

Mänd, K. 2001. *Marketing. Võimalus ja vahend tulemuste saavutamiseks kodanikuihendustele ja organisatsioonidele*. Tallinn: Print Best.

Otsa, R. 2012. *Noorte teismeliste teatrihuvi*. Bakalaureusetöö. Tallinna Ülikool.

Oxfordi illustreeritud teatriajalugu. 2006. Toim Brown, J. R. Tallinn: Eesti Teatriliit, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Lavakunstikool.

Perens, A. 2001. *Projektijuhtimine*. Tallinn: Külim.

Rahvusvaheline kultuuriturunduskonverents 2005. Ettekannete kogumik. Tartu.
<http://www.tartu.ee/data/turundusEST.pdf> (11.02.2012)

Rannik, K. 2012. *Murelikul meelel lasteteatrist*. Sirp, 12 (3386)

Siimon, A. 2004. *Organisatsiooniõpetus*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Simmo, K. 2011. *Mitmekesine Eesti lasteteater?* Sirp, 41 (3367)

VAT Teatri arengukava 2013-2016. 2012. VAT Teater.

VAT Teatri koduleht. www.vatteater.ee (14.02.2012)

Vihalem, A. 2003. *Turunduse alused*. Tallinn: Külim.

Õunapuu, L. 2010. *Üliõpilaste kirjalikud tööd. Metoodiline juhend magistritöö, seminaritöö, lõputööde, referaadi ja essee koostamiseks ning vormistamiseks*. Viljandi: TÜ VKA.

Lisa 1: REKLAAMI- JA MEEDIAPLAAN

VAT Teater ja Kuressaare Linnateater - "Morten lollide laeval"						
REKLAAMI- JA MEEDIAPLAAN						
	Keel	Milliseid etendusi reklaamitakse?	Mõõdud	Kogus	Märkused	Ilumumene/ aeg
Välimeedia						
Parvlaev Victoria	eesti+inglise	Kõik etendused	A6 flaierid	300		Juuni-august
Parvlaev Baltic Queen	eesti+inglise	Kõik etendused	A6 flaierid	450		Juuni-august
Parvlaev Baltic Princess	eesti+inglise	Kõik etendused	A6 flaierid	450		Juuni-august
Parvlaev Star	eesti+inglise	Kõik etendused	A6 flaierid	300		Juuni-august
Parvlaev Superstar	eesti+inglise	Kõik etendused	A6 flaierid	300		Juuni-august
Estonian Air lennukid	eesti+inglise	Kõik etendused	A6 flaierid	3000		Juuni-august
Parvlaevad- 2 Kuivastu-Virtsu ja 1 Rohuküla-Heltermaa	eesti	etendused+Hiiumaa etendus	A2	20		26.-31. nädal
Tallinnas						
Clear Channel	eesti	Tallinna etendused	A2	10 tk		Juuni-august
Tallinna Linnaruum (kohvikud, raamatukogud jne)	eesti+inglise	Tallinna etendused	A2 plakatid+A6 flaierid	80+400+20+400		Juuni-august
KUMU brošüürid	eesti+inglise	Tallinna etendused	A6			Kokkupanek juuni, trükki augustis
KUMU fuajee	eesti+inglise	Tallinna etendused	A2 plakatid+A6 flaierid	1+100		22.-33. nädal
Tallink Club One brošüürid	eesti+inglise+soome+saksa+vene	Kõik etendused	A6			Augustis
Piletilevi Tallinn	eesti+inglise	Kõik etendused	A2	18		8. august kuni 21. august
Piletilevi mujal Eestis	eesti+inglise	Kõik etendused	A2	20		20. juuni kuni 10. juuli
Kuressaares						
Kuressaare linnaruum	eesti	Kuressaare etendused+Hiiumaa etendus	6x2 m PVC bänner	50	Lossi tn.	1. juuni - 11. juuli
Kuressaare linnaruum, kultuuriasutused, SPAd	eesti	Kuressaare etendused+Hiiumaa etendus	A2 plakatid+A6 flaierid	30+300		Juuni-august
Saare maakonnas STÜ kauplused, omavalitsuskeskused	eesti	Kuressaare etendused+Hiiumaa etendus	A2 plakatid+A6 flaierid	20		Juuni-august
Reklaamtahvliid liimitud alusel	eesti	Kuressaare etendus	A2	2		27.-31. nädal
Hiiumaal						
Hiiumaa ja Kärkla linnaruum	eesti	Hiiumaa etendus	A2 plakatid+A6 flaierid	20+100		Juuni-august
Turkus						
Turku linnaruum (k.a Turismiinfo punkt)	soome	Turku etendus	A2 plakatid+A6 flaierid	30+200		Juuni-august
Mariehamn						
Mariehamni linnaruum (k.a Turismiinfo punkt)	soome	Mariehamni etendus	A2 plakatid+A6 flaierid	20+300		Juuni-august
Trükimeedia						
SLÕhtuleht	eesti	Tallinn, Kuressaare, Hiiumaa etendused	94x140		reklaam+reainfo	Juunis 1x ja juulis 2x
Eesti Päevaleht	eesti	Tallinn, Kuressaare, Hiiumaa etendused	88x104		reklaam+reainfo	Juunis 1x, juulis 2x, augustis 2x
Postimees	eesti	Tallinn, Kuressaare, Hiiumaa etendused	93x93		reklaam+reainfo	Juunis 1x, juulis 2x, augustis 2x
Turku						
Voima	soome	Turku etendus	254x28		reklaam+reainfo	Nr 6 ilmub 4. juuli
Turun Sanomat	soome	Turku etendus	90x90		reklaam+reainfo	Juulis-augustis
Kuressaare						
Saarte Hääl (TV kava esikülj)	eesti	Kuressaare ja Hiiumaa etendused	200x250		reklaam+reainfo	
Saaremaa Suvi	eesti	Kuressaare ja Hiiumaa etendused	131x83		reklaam	24.- 33. nädal
Mariehamn						
Alandstingen	rootsi	Mariehamni etendus			reklaam+reainfo	Juuli-august
Nya Aland	rootsi	Mariehamni etendus			reklaam+reainfo	Juuli-august

Veebmeedia						
Piletilevi KUUM	eesti+vene	Kõik etendused	160x180 px staatiline	1 nädal		8. august kuni 14. august
Piletilevi äär	eesti+vene	Kõik etendused	209x100	1 nädal		1. august kuni 14. august
Piletilevi infokiri	eesti	Kõik etendused		1 nädal		Juulis
Piletimaailm	eesti	Kõik etendused	120x120 px gif	1 kuu		Juuli keskpaik kuni augusti keskpaik
Piletimaailm	eesti	Kõik etendused	uudis esilehel	1-2 nädalat		Augustis
Turku						
Fifi.voima.fi	soome	Turku etendus	140x60 px	2 nädalat		Augusti algus
Video						
ETV	eesti	Kõik etendused	Videoklipp 20 sek	1 kuu		17. juuli kuni 19. august
ForumCinemas	eesti	Kõik etendused	Videoklipp 20 sek	2 nädalat	enne filmiseanssi	Juuli-august
Linnaruum Led-ekraan Vabaduse väljakul	eesti	Kõik etendused	Videoklipp 30 sek	2 nädalat		6. kuni 20. juuni
Linnaruum Led-ekraan Vabaduse väljakul	eesti	Kõik etendused	Videoklipp 30 sek	3 nädalat		1. kuni 19. august
Piletilevi	eesti	Tallinna etendused	Videoklipp 20 sek	1 nädal	videoklipp ekraanidel	8. august kuni 14. august
KUMU ledokraan	eesti	Tallinna etendused	Videoklipp 20 sek	2 nädalat		Augustis
Raadio						
Vikerraadio, Raadio 2, Klassikaraadio+Raadio 4	eesti	Kuressaare ja Hiiumaa etendused	Heliklipp 20 sek	10 päeva		23. juuli kuni 1. august
Vikerraadio, Raadio 2, Klassikaraadio+Raadio 4	eesti	Tallinna etendused	Heliklipp 20 sek	10 päeva		8. august kuni 17. august
Kadi Raadio	eesti	Kuressaare ja Hiiumaa etendused	Heliklipp 20 sek			Alates juunist
Muu meedia						
Kultuuri.net	eesti	Tallinn, Kuressaare, Hiiumaa etendused				Juuli-august
Hiiumaa.ee	eesti	Hiiumaa etendus			uudis	Juuli-august
VAT Teatri FB	eesti+inglise	Kõik etendused				Juuli-august
Aurinkkobaletti FB	soome	Kõik etendused				Juuli-august
Turun Yliopilaslehti FB	soome	Kõik etendused				Juuli-august
Youtube.ee	eesti+inglise	Kõik etendused				Juuni-august
Press						
Pressiteade (ajalehed, raadio, tele, infoportaalid jne)	eesti	Kõik etendused				12. juuli, 1. august, 15. august Tallinna etendused
Postimees	eesti	Kõik etendused			artikkel 3x	2. juuni, juuli viimane ndl, august 2. ndl
Eesti Päevaleht	eesti	Kõik etendused			artikkel	august
Kuressaare						
Meie Maa	eesti	Kuressaare etendused			artikkel 4x	13. juuli, 26. juuli, 30. juuli, august 1. ndl
Oma Saar	eesti	Kuressaare etendused			artikkel 3x	13. juuli, 30. juuli, august 1. ndl
Hiiumaa						
Hiiu Nädal	eesti	Sõru etendus			artikkel	Augusti 1. ndl
Hiiu Leht	eesti	Sõru etendus			artikkel	Augusti 1. ndl
Turku						
Voima	soome	Turu etendus			artikkel	August 2. ndl
Turun Sanomat	soome	Turu etendus			artikkel	August 2. ndl
Mariehamn						
Alandstingen	rootsi	Mariehamni etendus			artikkel	August 1. ndl
Nya Aland	rootsi	Mariehamni etendus			artikkel	August 1. ndl
Televisioon						
Saarte uudised	eesti	Kõik etendused			uudislugu	August 1. ndl
Eesti Televisioon	eesti	Kõik etendused			uudislugu	August 1. ndl

Raadiointervjuud ja piletimängud						
Kadi Raadio	eesti	Kõik etendused			intervjuu, piletimäng	Juuli, august 1. ndl
Raadio 2	eesti	Kõik etendused			intervjuu, piletimäng	August 1. ndl
Kuku raadio	eesti	Kõik etendused			intervjuu	August 1. ndl
Materjalid						
Macroprint	Bänneri valmistamine 2 tk (Kuressaare ja Tallinn)					
Tallinna Trükikoda	A1 plakatite valmistamine eesti+inglise					
Lakrito	A6 Flaierte valmistamine eesti+inglise/ eesti+inglise+soome					
Advinci	bännerite valmistamine					
Allfilm	Reklaamklipi valmistamine					
Eesti Raadio	Reklaamklipi valmistamine					

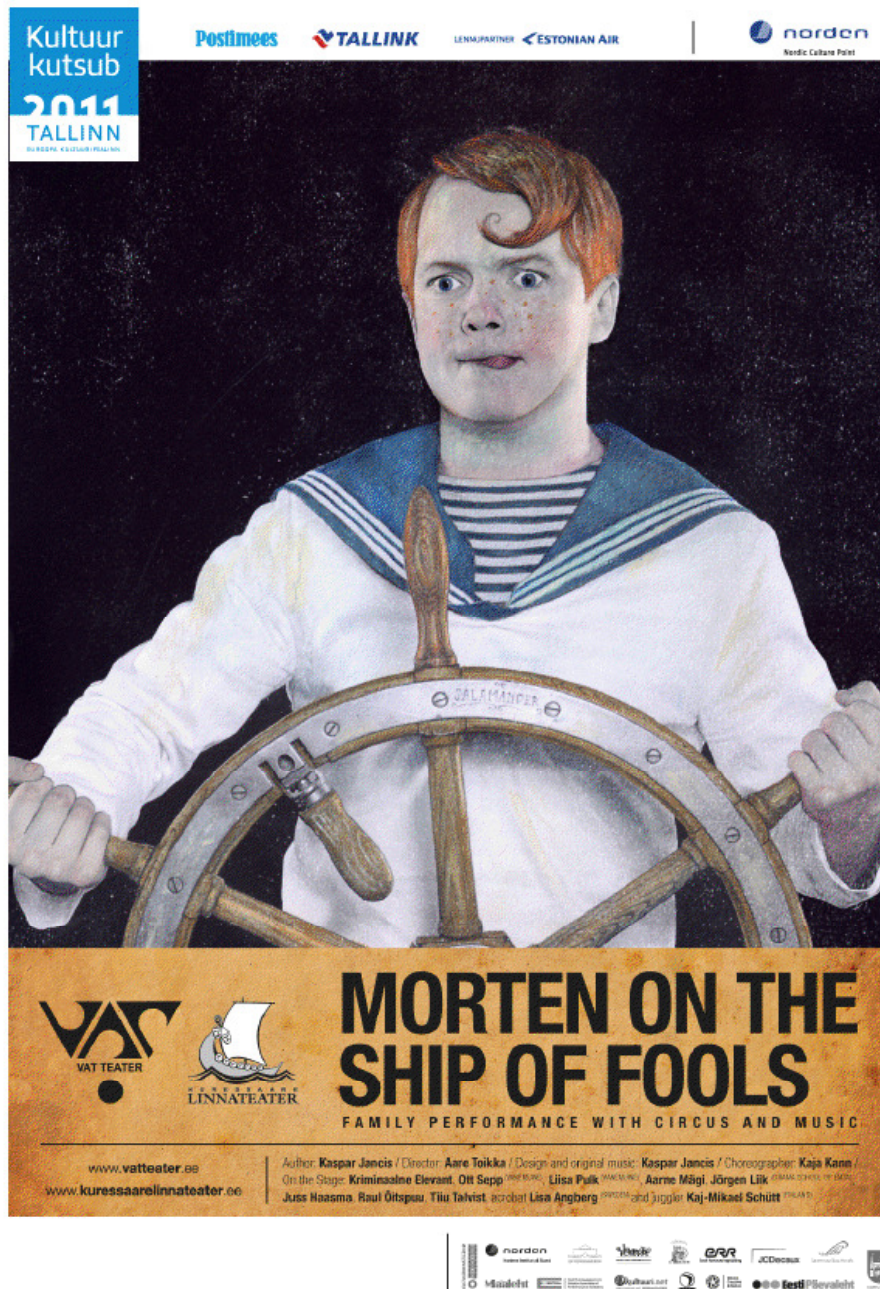
Lisa 2: LAVASTUSE PLAKAT, FLAIER JA KAVA

1) Plakat eesti keeles:

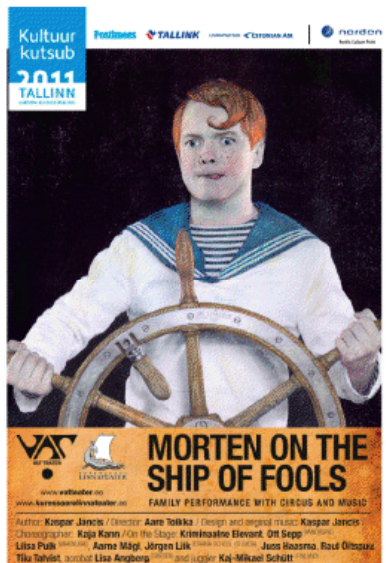

2) Plakat inglise keeles:

55

Lisa 3: KOMMUNIKATSIOONIRUANNE

VAT Teater ja Kuressaare Linnateater - "Morten lollide laeval"			
KOMMUNIKATSIOONIRUANNE			
Meedia	Märkused	Ilumine/ aeg Planeeritud	Ilumine/ aeg Täidetud
Press			
Pressiteade (ajalehed, raadio, tele, infoportaalid jne)		12. juuli, 1. aug., 15. aug.	12. juuli, 31. juuli
Postimees	artikkel 3x	2. juuni, juuli viimane ndl, august 2. ndl	2. juuni, 4. august
Eesti Päevaleht	artikkel	august	
Eesti Ekspress	artikkel		25.aug
Kultuuripealinn	artikkel		5.aug
Sirp	artikkel		9.sept
Muusa	artikkel		19.aug
Norden kodulehekül	artikkel e.k+ingl k.		4.aug
ERR kodulehekül	artikkel		1.aug
Kuressaare			
Meie Maa	artikkel 4x	13. juuli, 26. juuli, 30. juuli, august 1. ndl	13. juuli, 26. juuli, 1. aug., 2. aug., 3. aug., 16. aug.
Saarte Hääl	artikkel 3x	13. juuli, 30. juuli, august 1. ndl	13. juuli, 3. aug.
Hilumaa			
Hiiu Nädal	artikkel	Augusti 1. ndl	26.juuli
Hiiu Leht	artikkel	Augusti 1. ndl	26.juuli
Turku			
Voima	artikkel	August 2. ndl	x
Turun Sanomat	artikkel	August 2. ndl	x
Mariehamn			
Alandstingen	artikkel	August 1. ndl	x
Nya Aland	artikkel	August 1. ndl	8.aug
Televisioon			
Eesti Televisioon	uudislugu AK	August 1. ndl	1.aug
Raadiointervjuud ja piletimängud			
Kadi Raadio	intervjuu, piletimäng	Juuli, august 1. ndl	intervjuu 5 x, piletimäng juuli 4. ndl,
Raadio 2	intervjuu, piletimäng	August 1. ndl	x
Kuku raadio	intervjuu	August 1. ndl	x
Muu meedia			
VAT Teatri FB			Sündmus loodud juuni 1. ndl, jagatud juuli-august
Aurinkokobaletti FB			Sündmus loodud juuni 1. ndl, jagatud juuli-august
Tiiu Talvist FB			Loodud fotoalbum, juuli 2 ndl, täiendatud ja jagatud juuli-august
Turun Yliopilaslehti FB			x
Youtube.com	klipp 2 x		üles pandud juuni 1. ndl, aug 1. ndl
Kultuuri.net	artikkel		al juuli viimane ndl
Vatteater.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Kuressaarelinnateater.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Teater.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Tallinn2011.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Uueelu.eu	artikkel		al juuli viimane ndl
Ekm.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Mycityhotel.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Saaremaa.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Live.etv24.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Uudised.err.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Klassikaraadio.err.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Kuhminna.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Saarenmaa.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Europarank.com	artikkel		al juuli viimane ndl
Emmaste.ee	artikkel		al juuli viimane ndl

24tundi.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Ap3.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Saarenmaaviro.com	artikkel		al juuli viimane ndl
Ticketsservice.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Tvplayvideos.com	artikkel		al juuli viimane ndl
Elamus.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Sekretar.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Raamatupidaja.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Tourism.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Saartehaal.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Uudisvoog.postimees.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Hiiumaa.eu	artikkel		al juuli viimane ndl
Merepaevad.ee	artikkel		al juuli viimane ndl
Gorrapuestas.com	artikkel		al juuli viimane ndl

Lisa 4: EELARVE

VAT Teater ja Kuressaare Linnateater - "Morten lollide laeval"			
EELARVE			
	KULUD:		
I	Ettevalmistusperiood	Tallinnas	Rahastaja
1.	Lennupiletid	Stockholm - Tallinn - Stockholm, 1 in	274 € Norden
2.	Hotell	2 in X 2 ööd	168 € Norden
3.	Prooviruum	10 h x 16€	160 € VAT Teater
	Tsirkuseruumi rent		44 € VAT Teater
4.	Päevarahad	1 in X 5 p x 30 €	150 € Norden
5.	Ettevalmistav töö	Tiina Rebane	192 € 32h - omafinantseering
		Tiiu Talvist	192 € 32h - omafinantseering
6.	Transport	3 näitlejat Tartust Tallinna ja tagasis	46 € VAT Teater
7.	Ettevalmistavad kohtumised Mariehamnis ja Turus	Transport Tallinn-Turu-Mariehamn-Tallinn, 2 in	249 € Norden
		Hotell	152 € Norden
		Päevarahad	192 € VAT Teater
8.	Ettevalmistus Hiiumaal	Transport	29 € VAT Teater
		Kokku 1 848 €	
II	Prooviperiood	Kuressaare, Saaremaa	Rahastaja
1.	Ettevalmistav töö	Tiina Rebane	240 € 40h - omafinantseering
		Tiiu Talvist	240 € 40h - omafinantseering
2.	Tõlge	Näidend eesti keelest inglise keelde	238 € Norden
3.	Töötasud (koos maksudega)	Lavastaja Aare Toikka	4 487 € Kultuuripealinn Tallinn 2011
		Kunstni ja helilooja Kaspar Jancis	2 000 € Kultuurkapital
		Liikumisuht Kaja Kann	1 000 € Kultuurkapital
		Näitlejad - 3	2 640 € Kultuuripealinn Tallinn 2011
		Zonglöörid Kaj-Mikael Schütt	1 698 € Norden
		Akrobaat Lisa Angberg	1 698 € Norden
		Muusikud + videokunstnik - 4	2 500 € Norden
		Heli- ja valgusmeister Raul Õitspuu	600 € VAT Teater
		Projektijuht Tiiu Talvist	600 € VAT Teater
4.	Lavastuskulud	Rekvisiidid	1 197 € Norden
		Kostüümid	4 060 € Norden
		Dekoratsioonid	4 733 € Norden
		Video	503 € Kultuurkapital
5.	Majutus	Hotell + korterite rentimine - 4 weeks	2 563 € 287 KLT + 2276 piletimüügitulu
	Kuressaare	Toitlustamine proovide ja etenduste perioodil	2 652 € 350 KLT + 2302 piletimüügitulu
		Kokku 33 649 €	
III	Etenduste periood	13 etendust	Rahastaja
1.	Töötasud (koos maksudega)	Näitlejad - 3	3153 Tallinn 2011; 1279 piletimüügitulu
		Zonglöörid Kaj-Mikael Schütt	2 444 € Norden
		Akrobaat Lisa Angberg	2 444 € Norden
		Muusikud + videokunstnik - 4	5 003 € Piletimüügitulu
		Heli- ja valgusmeister Raul Õitspuu	1 000 € 117 VAT Teater; 883 piletimüügitulu
		Projektijuht, etenduste perenaine Tiiu Talvist	1 000 € VAT Teater
		Lavatehnik Kuressaare	354 € Piletimüügitulu
		Tallinn- päevarahad 6 p x 2 in X 30 €	360 € Norden
2.	Majutus	Hotell Turus	250 € Norden
		Tallinn - hotell 6 p x 2 in	468 € Norden
		Hotell Hiiumaa	80 € Piletimüügitulu
3.	Mängukohtade rent	Kuressaare Linnateater - 6 etendust	499 € Piletimüügitulu
		Sõru Paadikuur Hiiumaa	50 € Tallinn 2011
		Alandica Kultuuri- ja Kongressikeskus	1 200 € Nordeni esindus Mariehamnis
		Turu, Aurinkoballetti saal	602 € Norden
		Tallinn - KUMU black-box - 4 etendust	1 118 € Tallinn 2011
4.	Laeva rent	10 päeva	5 757 € Norden
5.	Sadamamaksud		134 € 89 Norden; 45 piletimüügitulu
6.	Kindlustus	Elu- ja reisikindlustus	167 € Kultuurkapital

7.	Make-up	Juuksegeel	4 €	VAT Teater
Kokku 28 366 €				

IV	<u>Reklaamikulud</u>			Rahastaja
1.	Plakat	A1, 4 värvi, 100 tk	110 €	Norden
2.	Flaier	A5, 4+2 värvi, 3000 tk., laevadel jagatavad	140 €	Norden
3.	Saaremaa	Raadio, päevaleht "Meie maa", plakatid	569 €	Piletimüügitalu
4.	Hiumaa	Raadio, päevaleht "Hiiu leht"	65 €	Piletimüügitalu
5.	Mariehamn, Turu	Kohalik meedia, plakatid	180 €	Piletimüügitalu
6.	Eesti	Ajalehed, bannerid linnaruumis ja internetis jne	1 334 €	Tallinn 2011
7.	Pildistamine + video		147 €	VAT Theatre
Kokku 2 544 €				

V	<u>Kontorikulud</u>			Rahastaja
1.	Telefon		68 €	VAT Teater
2.	Printimine, koopite tegemine, paber		23 €	VAT Teater
3.	Osalemine projektis	Kaspar Jancis	648 €	108h - omafinantseering
	(keskmine töötasu koos maksudega, tunnid)	Tiina Rebane	1 098 €	183h - omafinantseering
		Tiiu Talvist	1 098 €	183h - omafinantseering
		Aare Toikka	468 €	78h - omafinantseering
		Kaj-Mikael Schütt	120 €	20h - omafinantseering
		Lisa Angberg	126 €	21h - omafinantseering
		Kaja Kann	150 €	25h - omafinantseering
4.	Lippu.fi piletisüsteem, Soome	Müügitasu	77 €	Piletimüügitalu
Kokku 3 876 €				

VI	<u>Transpordikulud</u>			Rahastaja
1.	Laevapiletid	Stockholm - Tallinn - Stockholm, buss dekoratsioonidega	6 €	Norden
		Turu - Tallinn - Turu, buss dekoratsioonidega	65 €	Norden
2.	Laevapiletid Saaremaale ja Hiumaale		261 €	161 KLT; 100 piletimüügitalu
3.	Autojuhid	Raul Oitspuu, Tiina Rebane, Tiiu Talvist	288 €	48h - omafinantseering
4.	Kütus	Buss, 3 autot, laev	1 259 €	Kultuurkapital
5.	Laevapiletid	Tallinn-Mariehamn-Tallinn, buss dekoratsioonidega	106 €	Norden
		Tallinn - Helsinki-Tallinn; buss dekoratsioonidega	42 €	Norden
6.	Bussipiletid	Tallinn-Kuressaare, Tartu-Kuressaare	83 €	71 Kultuurkapital, 11 piletimüügitalu
7.	Takso	Tallinnas	11 €	Piletimüügitalu
Kokku 1 121 €				

VII	<u>Muud kulud</u>			Covered by:
1.	Ravimid	Merehaiguse- ja palavikutabletid jne	32 €	Piletimüügitalu
Kokku 32 €				

KOKKU 71 436 €

TULUD:

1.	Norden (Põhjamaade Ministrite Nõukogu)	30 000 €
2.	Euroopa Kultuuripeakalinn Tallinn 2011	12 782 €
3.	Eesti Kultuurkapital	5 000 €
4.	VAT Teater	3 030 €
5.	Omafinantseering	4 860 €
6.	Kuressaare Linnateater	798 €
7.	Nordeni esindus Mariehamnis	1 200 €
8.	Piletimüügitalu	13 766 €

KOKKU 71 436 €

Lisa 5: PRESSITEATED

PRESSITEADE I

Pressiteade: teisipäev, 12. juuli 2011

Kuressaares algasid lavastuse „Morten lollide laeval“ proovid

Esmaspäevast algasid Kuressaares VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri koostöös valmiva suvise koguperelavastuse „Morten lollide laeval“ proovid. Lavastus kuulub Kultuuripealinn Tallinn 2011 programmi ning etendusi antakse augustikuus Kuressaares, Hiiumaal Sõrus ja Ahvenamaal Mariehamnis ning Euroopa kultuuripealinnades Turus ja Tallinnas.

Koguperelavastuse „Morten lollide laeval“ aluseks on võetud 2010. aasta kevadel ilmunud Kaspar Jancise lasteraamat „Seiklus Salamandril“.

Lühidalt sisust: Poiss nimega Morten Viks ujutab oma mängulaevukest, laeva meeskonnaks on erinevad putukad. Korraga ilmub kummaline tarakani meenutav võlur, kes muundab end pisikeseks ja sibab laevale, jättes oma võlujoogipudeli Morteni ette lebama. Poiss maitseb uudishimust kummaliselt mulisevat võlujooki ning korraga on ta samuti pisike ja astub oma laevale...

Järgneb seikluslik lugu ootamatute sündmustega, mille käigus peab Morten ennastalgavalt tegutsedes päästma oma laeva hukust.

VAT Teatri kunstilise juhi **Aare Toikka** käe all valmiv lavastus, milles keelelisel osal on täita minimaalne roll, ühendab endas erinevaid meediumeid - nukuteatrit, tsirkust, mustkunsti ja animatsiooni.

Raamatu autor **Kaspar Jancis** on ühtlasi ka lavastuse kunstnik ja muusika autor, spetsiaalselt selle loo tarvis kirjutatud muusikat esitab laval ansambli **Kriminaalne Elefant** veidi muudetud koosseis.

Lavastuse koreograaf on **Kaja Kann** ning laval toimetavad **Ott Sepp** (Vanemuine), **Liisa Pulk** (Vanemuine), **Aarne Mägi**, **Jörgen Liik** (Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia), **Juss Haasma**, **Raul Õitspuu** ja **Tiiu Talvist**.

Erilist vürtsi lisavad lavastusele tsirkuseartistid, akrobaat **Lisa Angberg** Rootsist ja žonglöör **Kaj-Mikael Schütt** Soomest.

„Morten lollide laeval“ rändab augustis 2011 jahil Runbjarn mööda Läänemerd, vanasid laevaehitustraditsioone järgides ehitatud jaht viib etendused Saaremaalt Hiiumaale, Mariehamni ning seejärel Euroopa kultuuripealinnadesse Turusse ja Tallinna.

Lavastust esitleb Euroopa kultuuripealinn Tallinn 2011, see valmib VAT Teatri koostöös Kuressaare Linnateatriga. Lavastust toetavad Põhjamaade Ministrite Nõukogu ja Eesti Kultuurkapital.

Etendused toimuvad:

1.-6. august – Saaremaa, Kuressaare Sadamaait

7. august – Hiiumaa, Sõru paadikuur

10. august – Ahvenamaa, Alandica keskus

13. august – Turu, Aurinkoballetti saal Manilla keskuses

17.-19. august – Tallinn, KUMU auditoorium

PRESSITEADE II

Pressiteade: pühapäev, 31. juuli 2011

Kuressaares esietendub lavastus „Morten lollide laeval“

Homme, 1. augustil, esietendub Kuressaare Sadamaaidas VAT Teatri ja Kuressaare Linnateatri koostöös valmiv suvine koguperelavastus „Morten lollide laeval“. Lavastus kuulub Euroopa kultuuripealinn Tallinn 2011 programmi ning etendusi antakse augustikuus Kuressaares, Hiiumaal Sõrus ja Ahvenamaal Mariehamnis ning Euroopa kultuuripealinnades Turus ja Tallinnas.

VAT Teatri kunstilise juhi **Aare Toikka** käe all valmiv lavastus, milles keelelisel osal on täita tavapärasest väiksem roll, ühendab endas erinevaid meediumeid - maskiteatrit, tsirkust, mustkunsti ja animatsiooni.

Erilist vürtsi Eesti vaataja jaoks lisavad lavastusele tsirkuseartistid Skandinaaviast, akrobaat **Lisa Angberg** Rootsist ja žonglöörid **Kaj-Mikael Schütt** Soomest. Mõlemad projekti kaasatud välisartistid kinnitasid, et osalemine lavastuses, kus lisaks oma tavapärastele tsirkusenumbritele tuleb ka näidelda, on neile prooviperioodil olnud nii paras väljakutse kui väga tore kogemus.

„Mul ei ole siin lavastuses nii ohtlikke numbreid, kui ma tavaliselt tsirkuses teen, küll aga on näitlemine minu jaoks üsna keeruline ülesanne,“ tunnistas Angberg ja leidis, et projektis osalemine on andnud talle uue ja kasuliku kogemuse. „Minu jaoks on olnud huvitav jälgida, kuidas lavastaja ja liikumisjuht on kõik nii erinevad lavastuse komponendid suutnud siduda üheks värviliseks, lõbusaks ja natuke müstiliseks tervikuks.“

Kogupere lavastuse „Morten lollide laeval“ aluseks on võetud 2010. aasta kevadel ilmunud lasteraamat „Seiklus Salamandril“. Raamatu autor **Kaspar Jancis** on ühtlasi ka lavastuse kunstnik ja muusika autor, spetsiaalselt selle loo tarvis kirjutatud muusikat esitab laval ansambli **Kriminaalne Elevant** veidi muudetud koosseis.

Lühidalt sisust: Poiss nimega Morten Viks ootab koju oma kaptenist isa, tahtes isale näidata oma mängulaevukest, mille meeskonnaks on erinevad putukad. Korraga ilmub kummaline tarakani meenutav võlur, kes muundab end pisikeseks ja sibab laevale, jättes oma võlujoogipudeli Morteni ette lebama. Poiss maitseb uudishimust kummaliselt mulisevat võlujooki ning korraga on ta samuti pisike ja astub oma laevale...

Järgneb seikluslik lugu ootamatute sündmustega, mille käigus peab Morten ennastalgavalt tegutsedes päästma oma laeva hukust.

Lavastuse koreograaf on **Kaja Kann** ning laval toimetavad **Ott Sepp** (Vanemuine), **Liisa Pulk** (Vanemuine), **Aarne Mägi**, **Jörgen Liik** (Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia), **Juss Haasma**, **Raul Õitspuu** ja **Tiiu Talvist**.

„Morten lollide laeval“ rändab augustis 2011 jahil Runbjarn mööda Läänemerd, vanasid laevaehitustraditsioone järgides ehitatud jaht viib etendused Saaremaalt Hiiumaale, Mariehamni ning seejärel Euroopa kultuuripealinnadesse Turusse ja Tallinna.

Lavastus kuulub Euroopa kultuuripealinn Tallinn 2011 programmi ning see valmib VAT Teatri koostöös Kuressaare Linnateatriga. Lavastust toetavad Põhjamaade Ministrite Nõukogu ja Eesti Kultuurkapital.

Etendused toimuvad:

1.-6. august – Saaremaa, Kuressaare Sadamaait

7. august – Hiiumaa, Sõru paadikuur

10. august – Ahvenamaa, Alandica keskus

13. august – Turu, Aurinkoballetti saal Manilla keskuses

17.-19. august – Tallinn, KUMU auditoorium

PRESSITEADETE SAAJAD

Pressiteated edastati järgmistele adressaatidele:

erika.klaats@maaleht.ee; jyri.aarma@maaleht.ee; sirje@opleht.ee; eneken@enliit.ee;
viker@err.ee; rein.sikk@epl.ee; bns@bns.ee; marju.kaasik@err.ee; pille-riin.purje@err.ee;
kristel@kuku.ee; r2@err.ee; riina.roomus@err.ee; valner.valme@postimees.ee; andresl@epl.ee;
tiit.tuumalu@postimees.ee; jaanus.kulli@sloleht.ee; toomas.pirn@tallinnlv.ee; info@teater.ee;
skymedia@sky.ee; uudis@kanal2.ee; uudised@tv3.ee; raadio4@err.ee;
christel.karits@aripaev.ee; areen@ekspress.ee; tiina.leedu@err.ee; kirsten.simmo@tmm.ee;
sten.teppan@err.ee; margit.tonson@ekspress.ee; etv24@err.ee; info@festival.ee; eal@eal.ee;
info@assitej.ee; anneli.saro@ut.ee; kultuur.teated@lists.ut.ee; madlip@ut.ee; ylli@ajakiriyks.ee;
madis@temuki.ee; margot.visnap@sirp.ee; info@ngo.ee; sise@bns.ee; err@err.ee; op@err.ee;
sekretar@sekretar.ee; ott@teater.ee; mari.rebane@err.ee; kadi.alatalu@err.ee;
raadiotallinn@err.ee; elmar@elmar.ee; terevisioon@err.ee; mari.peegel@epl.ee;
kultuur@epl.ee; jaanika@sekretar.ee; info@kuhuminna.ee; ksenia.repson@postimees.ee;
web@teater.ee; kristi.helme@opleht.ee; kristjan@turismiweb.ee; heili.sibrits@postimees.ee;
joonas.hellerma@err.ee; mariina.malk@err.ee; virge@teatireisid.com; hediliis@teatriliit.ee;
marka.veiko@gmail.com; veera.kopti@gmail.com; etky@lists.eenet.ee; meelis.kompus@err.ee;
johannes.tralla@err.ee; ; ene@meiema.ee; Ivika.Laanet@saartemaal.ee; hiiuleht@hiiuleht.ee;
hiiunadal@hiiunadal.ee; andri.maimets@tallinn2011.ee.

Lisa 6: MEEDIAKAJASTUSTE LOEND

1. Meie Maa

1. Morten seilab Kuressaares lollide laevas, 13.07.2011. Ene Kallas
<http://www.meiema.ee/index.php?content=artiklid&sub=1&artid=43365&term=morten>
2. Ott Sepp: Morten on tagasitulek juurte juurde, 26.07.2011. Ene Kallas
<http://www.meiema.ee/index.php?content=artiklid&sub=6&artid=43575&term=morten>
3. Täna algab Morteni merereis Salamandril, 01.08.2011. Ene Kallas
<http://www.meiema.ee/index.php?content=artiklid&sub=1&artid=43648&term=morten>
4. Tsirkus laevapardal, 02.08.2011. Ene Kallas
<http://www.meiema.ee/index.php?content=artiklid&sub=6&artid=43673&term=morten>
5. Tsirkust, Mortenit ja moosipalle! 03.08.2011. Ene Kallas
<http://www.meiema.ee/index.php?content=artiklid&sub=6&artid=43703&term=morten>
6. Morteni lollide laev jõudis Tallinna, 16.08.2011. Mehis Tulk
<http://www.meiema.ee/index.php?content=artiklid&sub=1&artid=43892&term=morten>

2. Saarte Hääl

1. Kuressaares algasid "Morten lollide laeval" proovid, 13. 07. 2011 SH.
<http://saartehaal.ee/index.php?content=artiklid&sub=14&artid=26848&sec=0>
2. "Morten lollide laeval", 03. 08 2011, Evelyn Aavik
<http://www.saartehaal.ee/index.php?content=artiklid&sub=41&artid=26502&sec=1>

3. Postimees

1. Jancise võlumaailmas sünnib teatriime, 04.08.2011, Heili Sibrits
<http://www.postimees.ee/519950/jancise-volumaailmas-sunnib-teatriime/>

4. Põhjamaade Ministrite Nõukogu (Norden) kodulehekül

1. Adventures of Captain Morten Viks on Salamander, 04.08.2011, Eha Vain
<http://www.norden.ee/en/component/k2/item/499-kapten-morten-viksi-seiklused-salamandril/499-kapten-morten-viksi-seiklused-salamandril.html>
2. Kapten Morten Viksi seiklused Salamandril, 04.08.2011, Eha Vain
<http://www.norden.ee/et/component/k2/item/499-kapten-morten-viksi-seiklused-salamandril/499-kapten-morten-viksi-seiklused-salamandril.html>

5. Muusa

1. Morten moosipallide ja mutukatega lollide laeval, 19. 08.2011
<http://muusa.mutionu.org/?p=1896>

6. Eesti Ekspress

1. Virten Moksi äraspidine maailm, 25.08.2011, Madli Pesti

<http://www.ekspress.ee/news/areen/uudised/virten-moksi-araspidine-maailm.d?id=56368980>

7. ERR Uudised

1. "Morten lollide laeval" pakub näitemängu kogu perele, 01.08.2011, Margus Muld
<http://uudised.err.ee/index.php?06232296>

8. Kultuuripealinn

1. Lollide laeval juhtub nii mõndagi, 05.08.2011, Liina Luhats

9. Sirp

1. Lollide laeva tuules seilavad mõtted, 9.09.2011, Kairi Prints, Markus Edvard Mälgand
<http://sirp.ee>

10. Hiiu Nädal

1. „Morten lollide laeval“ tuuakse Sõru paadikuuri, 26.07.2011
<http://hiiunadal.saartemaal.ee/print.php?content=artikkel&artid=1351&sub=2&sec=0>

11. Åland

1. Teater inleder NIPÅ- hösten på Åland, 08.08.2011
<http://www.alandstidningen.ax/article.con?id=27731&iPage=1>

Lisa 7: INTERNETIVIIDEDE LOEND, teavitavad lingid

1. <http://www.vatteater.ee/et/lavastused/10/morten-lollide-laeval.html>
2. <http://www.kuessaarelinnateater.ee/index.php?id=20&keel=ee>
3. http://www.teater.ee/teater_eestis/lavastused/Morten_lollide_laeval.play_id-3193
4. <http://www.tallinn2011.ee/752/morten-lollide-laeval?event=1562>
5. <http://www.uueelu.eu/morten-lollide-laeval/>
6. <http://www.kultuuri.net/n/hiiu/morten-lollide-laeval-tallinn-2011.do?op=events&id=94743>
7. <http://www.youtube.com/watch?v=Irx5QyzcNVg>
8. <http://www.youtube.com/watch?v=DmyCXbYPHgM>
9. <http://www.turismiweb.ee/ee/news/5456/>
10. http://www.facebook.com/note.php?note_id=218389848206900
11. http://www.ekm.ee/kalender.php?event_id=2793&d_fili=
12. <http://www.mycityhotel.ee/et/Tallinn/Yritused/1613/1608-1800-mor..>
13. http://www.saaremaa.ee/index.php?view=details&id=3372%3Akaspar-jancis-qmorten-lollide-laevalq&option=com_eventlist&Itemid=438&lang=en
14. <http://live.etv24.ee/index.php?06232296>
15. <http://uudised.err.ee/index.php?06232296&com=1>
16. <http://klassikaraadio.err.ee/kultuur?news=232296>
17. <http://www.kuhuminna.ee/kontsert/490661/event/>
18. <http://saarenmaa.ee/et/%C3%BCritus/morten-lollide-laeval/2011-08-03?page=13>
19. <http://www.europerank.com/world/browse.php?u=Oi8vd3d3Lmt1aHVtaW5uYS5lZS91dWRpc2VklzM3MTQvZG9jLw%3D%3D&b=29>
20. <http://www.emmaste.ee/suendmused/details/121-vat-teatri-etendus-qmorten-lollidelaevalq.html>
21. <http://www.24tundi.ee/490566/saaremaa-uritused-juulis/>
22. http://www.ap3.ee/?PublicationId=31503ED6-39D4-4163-9D98-74AA1E3959CE&code=5120/rpp_minevaata_512002
23. <http://www.saarenmaaviro.com/et/%C3%BCritus/morten-lollide-laeval/2011-08-06?page=13>
24. <http://ticketservice.ee/est/piletid/?show=21956>
25. <http://www.tvplayvideos.com/45,DmyCXbYPHgM/euroopa/Morten-lollide-laeval>

26. <http://elamus.ee/event/468/>
27. <http://sekretar.ee/?PublicationId=23c4cd26-c1b2-4806-9ade-6b29b8ee1a32&ref=rss>
28. <http://tourism.ee/ee/news/5490/>
29. http://raamatupidaja.ee/article/2011/8/5/mida_teha_nadalavahetusel
30. <http://saartehaal.ee/print.php?content=artikkel&artid=26866&sub=49&sec=48>
31. <http://www.vatteater.ee/et/uudised/25/index.html>
32. <http://uudisvoog.postimees.ee/?DATE=20110804&ID=262819>
33. [http://www.hiiumaa.eu/index.php?id=132&tx_asyseventcal_pi2\[eventUid\]=371](http://www.hiiumaa.eu/index.php?id=132&tx_asyseventcal_pi2[eventUid]=371)
34. <http://www.merepaevad.ee/>
35. http://www.gorrapuestas.com.ar/v_GP_DmyCXbYPHgM_GP_Morten-lollide-laeval.html

Lisa 8: FOTOD

1) "Morten lollide laeval" 2011 – Ott Sepp, Liisa Pulk, Juss Haasma. *Foto: Irina Mägi.*

2) "Morten lollide laeval" 2011 – Kaj-Mikael Schütt, Aarne Mägi, Ott Sepp. *Foto: Irina Mägi.*

3) “Morten lollide laeval” 2011 – Kaj-Mikael Schütt, Aarne Mägi, Juss Haasma, Lisa Angberg.
Foto: Irina Mägi.

4) “Morten lollide laeval” 2011 – Näiteseltskond ja laevameeskond jahil Runbjarn pärast etendust Turus. *Foto: Peeter Ritso.*

SUMMARY

The aim of this final paper is to introduce, analyze and systemize the information about “Morten on the Ship of Fools”. It is a production for the whole family, which was released in the summer of 2011 in Kuressaare, Saaremaa. It was a cooperation project in between VAT Theatre and Kuressaare City Theatre. The Nordic Council of Ministers, European Culture Capital Tallinn 2011 and Estonian Culture Capital were the supporters of the project.

The performance was based on Kaspar Jancis’s children’s book “Adventures on Salamander”. The leader of VAT Theatre Aare Toikka directed that production. The music was composed by the Kaspar Jancis and performed live by the music group called Kriminaalne Elevant. In that production the role of spoken word was rather small and emphasis was on the puppet theatre and object manipulation, circus and animation.

The movement director of the production was Kaja Kann. Alongside with four musicians and four actors there were circus artists from Scandinavia involved: juggler Kaj-Mikael Schütt from Finnish Sirkussirkus and acrobat Lisa Anberg from Sweden.

The rehearsal period was July 10 – 31, 2011 in Kuressaare Sadamaait. That was preceded by the workshops in April 2011 in Tallinn. The production was in the official programme of European Culture Capital Tallinn 2011.

The performances were commenced in Saaremaa (Kuressaare Sadamaait) during Kuressaare Maritime Festival from August 1st – 6th. The following performance took place on August 7th in Hiiumaa (Sõru). After this there were performances in Finland: August 10th in Mariehamn (Åland), August 13th in Turku. From August 16th until 19th performances took place in Tallinn, at the Art Museum of Estonia, KUMU. The vehicle of transportation was sailboat called Runbjarn (the Bear of Ruhnu).

The number of planned performances was exceeded as an additional performance was organized in Tallinn (KUMU auditorium) on 16 August. By means that instead of the 12 planned

performances, in total 13 performances took place. The total number of audience at the performances was 3 134 persons which also exceeded the expected number which was 2 000. There was also a big media interest towards the project.

For myself, as a culture planner, that project gave priceless experience in organizing process and teamwork. Also I got new knowledge in writing a project and leading it from the beginning until the execution and closure phase.

The final paper consists of three main chapters. The first chapter is about the VAT Theatre and the Kuressaare City Theatre, second chapter describes the different phases of producing the performance step by step and the third chapter contains the critical self-evaluation.

Lihtlitsents

lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Tiiu Talvist,

(sünnikuupäev: 12.03.1964)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
“Läänemerel rändav koguperelavastus „Morten lollide laeval” – VAT Teatri ja Kuressaare
Linnateatri koostöölavastus 2011”, mille juhendaja on Jana Karilaid, MA.

1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil,
sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja
lõppemiseni;

1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas
digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega
isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, 20.05.2013

Allkiri: Tiiu Talvist